

A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Módosítva: 2025. február

I. Általános rendelkezések

A Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) célja, hogy rögzítse az intézmény adatait, tevékenységi körét, szervezeti felépítését, a vezető és az alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait.

Hatálya kiterjed az intézmény munkavállalóira, az intézménnyel munkaviszonyt létesítőkre, a könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevőkre.

A szabályzat az alábbi törvények, rendeletek alapján készült:

Törvények:

- Magyarország Alaptörvénye
- 1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2012. évi I. törvény a Munka törvénykönyvéről
- 2012. évi CLII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról
- 2020. évi XXXII. törvény a kulturális intézményben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 56. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: (6) A 25 éven aluliak és a 70 éven felüliek mentesülnek a beiratkozási díj megfizetése alól."

Kormányrendeletek:

- 6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet a könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről
- 368/2011. (XII.31) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról
- A kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet
- 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról
- 120/2014. (IV. 8.) Korm. rendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről

- 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről
- 379/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről
- 39/2020. (X. 30.) EMMI rendelet a kulturális intézményben foglalkoztatottak munkaköreiről és foglalkoztatási követelményeiről, az intézményvezetői pályázat lefolytatásának rendjéről, valamint egyes kulturális tárgyú rendeletek módosításáról

AZ INTÉZMÉNY LEGFONTOSABB ADATAI:

Neve: Kertész László Városi Könyvtár

Székhelye, címe: 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai István tér 2. Pf.: 74.

Telefon: olvasószolgálat: 52/228-284; könyvtárvezető: 52/561-090

E-mail: hbkonyvtar@gmail.com

Weblap: www.hbkonyvtar.hu

Webkatalógus: <https://katalogus.vk-hajduboszormeny.bibl.hu/>

Szakmai besorolás: nyilvános közkönyvtár

A könyvtári rendszerben elfoglalt helye: települési (városi) könyvtár

Az intézmény szakágazat szerinti besorolása: 911100 könyvtári tevékenység

Kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységek:

082042	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
082043	Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
082044	Könyvtári szolgáltatások
082094	Közművelődés – kulturális alapú gazdaságfejlesztés
095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
095040	Munkaerő-piaci felnőttképzéshez kapcsolódó szakmai szolgáltatások

Típus szerinti besorolása:

tevékenység alapján: közszolgáltató költségvetési szerv

közszolgáltató szerv fajtája szerint: közintézmény

Működési területe: Hajdúböszörmény város közigazgatási területe

Alapító szerve, az alapítás éve: Járási Jogú Városi Tanács, Hajdúböszörmény, 1950.

Bélyegző: kör alakú, közepén a Magyar Köztársaság címere külső peremén a következő

szöveg található: *Kertész László Városi Könyvtár, Hajdúböszörmény*

Hatályos alapító okirat: 301/2022. (XII.15.) számú Önk. határozat
alapján **122-2/2023. sz. okirat**

Adószám: 15377124-1-09

Bankszámlaszám: 11738060-15377124

Az intézmény jogállása, gazdálkodása:

A könyvtár önálló jogi személy, szakmailag önálló. Gazdálkodását tekintve részben önálló költségvetési szerv, minden költségvetési előirányzata felett rendelkezési jogosultsággal bír. Pénzügyi gazdálkodó szerve a Napsugár Óvoda (4220 Hajdúböszörmény, Polgári u. 48-50.)

Az intézmény fenntartója: Hajdúböszörmény Város Önkormányzata

A fenntartó jogai és kötelezettségei:

- a városi könyvtári ellátást nyilvános közkönyvtár fenntartásával biztosítja;
- meghatározza a könyvtár feladatait;
- kiadja Alapító Okiratát, jóváhagyja Szervezeti és Működési Szabályzatát;
- biztosítja a feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, ennek során figyelembe veszi a miniszter által meghatározott szakmai követelményeket és normatívákat;
- jóváhagyja a könyvtárfejlesztésre vonatkozó terv(ek)et;
- biztosítja a könyvtár szakmai önállóságát;
- ellátja a könyvtár fenntartásával, irányításával kapcsolatos más jogszabályokban meghatározott feladatokat.

Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (fenntartó) a Fenntartói nyilatkozatban rögzíti vállalásait a Kertész László Városi Könyvtárral szemben. (1. sz. melléklet)

II. Az intézmény alaptevékenysége, tevékenységi köre

Az intézmény Hajdúböszörmény város nyilvános közkönyvtára, általános gyűjtőkörű közművelődési könyvtár.

Fő feladata: a város lakosságának lakóhely szerinti könyvtári ellátása.

Az 1997. évi CXL. törvény által előírt alapfeladatok (55.§ (1))

- a fenntartó által kiadott alapító okiratban és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott fő céljait küldetésnyilatkozatban (2. sz. mell.) teszi közzé,
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok elérhetőségét,
- a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában,
- segíti az oktatásban, képzésben részt vevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét,
- kulturális, közösségi és egyéb könyvtári programokat szervez,
- tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájárul az életminőség javításához, az ország versenyképességének növeléséhez,
- a szolgáltatásait a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezi,
- a nyilvános könyvtár az általa üzemeltetett, kiskorúak által is használható, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépek használatát a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető, magyar nyelvű szoftverrel biztosítja a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelmét.

E törvényi előírás végrehajtása érdekében a könyvtár:

- Gyűjtőköri Szabályzatának megfelelően tervszerűen gyarapít *(ld. Gyűjtőköri Szabályzat, 3. sz. mell.)*.
- Végzi az állományba került dokumentumok nyilvántartásba vételét; gyűjteményét sokoldalúan feltárja; a feleslegessé vált és megrongálódott dokumentumokat az állományból kivonja, a 3/1975 (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet alapján.
Az állományba került dokumentumok nyilvántartásba vétele, feldolgozása és apasztása a Hunteka integrált könyvtári rendszer Katalogizáló moduljának használatával történik. Külön egyedi leltárkönyvben szerepelnek a hanglemezek, hangkazetták, a CD-k és CD-ROM-ok és DVD-k. A dokumentumok állományból történő kivonásáról a Gyűjtőköri Szabályzat (3. sz. mell.) intézkedik.
- Gondoskodik a gyűjtemény megőrzéséről, védelméről, valamint a jogszabályban előírt időszakonkénti állományellenőrzésről (a 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM rendelet alapján) *(ld. Állományellenőrzési Szabályzat, 4. sz. mell.)*
- A könyvtár különféle szolgáltatásokat biztosít felhasználói számára:
  - olvasószolgálat: dokumentumok kölcsönzésével és helyben használatával a felnőttek és a gyerekek számára
  - általános és szaktájékoztató
  - kérésre irodalomkutatás, témafigyelés
  - helyismereti információk gyűjtése, helyismereti cikkadatbázis szolgáltatása
  - könyvtárközi kölcsönzés (az Országos Dokumentumellátási Rendszeren keresztül)
  - fénymásolás, spirálozás
  - könyvtári rendezvények (író-olvasó találkozó, könyvbemutató, előadás, stb.)
  - elektronikus információszolgáltatás adatbázisok és az internet segítségével
  - Távszolgáltatások: online katalógus (böngészés, online félretétel és előjegyzés)
  - internet hozzáférés biztosítása helyben, Wifi-használat saját eszközökön
  - egyéb számítógépes szolgáltatások (szövegszerkesztés, szkennelés)
  - közhasznú információszolgáltatás, az önkormányzat dokumentumainak gyűjtése és a helyben használat lehetőségének biztosítása
  - közösségi színtér biztosítása
  - fenntarthatósággal kapcsolatos információkat szolgáltat, programokat szervez

- látássérültek számára biztosított szolgáltatások: nyomtatott dokumentumok használata olvasó és nagyító gép segítségével, számítógép és internet használata nagyító és felolvasó szoftver segítségével, Braille feliratok, akadálymentes honlap, hangoskönyvek kölcsönzése és helyben használata
- segítséggel élőknek: akadálymentes közlekedés
- rendezvényeket, kiállításokat szervez, ahol előnyben részesíti a hajdúböszörményi, vagy innen elszármazott alkotók munkásságát
- együttműködik a város többi könyvtárával.

A könyvtár használatára, a szolgáltatások igénybevételére vonatkozó szabályokat mindig az aktuális, legfrissebb Könyvtárhasználati Szabályzat tartalmazza. *(ld. Könyvtárhasználati Szabályzat, 5. sz. mell.)*

III. A könyvtár szervezeti felépítése és működése

Az intézmény alaptevékenységeit az ebben a szabályzatban előírtak szerint végzi, az ezen kívüli feladatokat a dolgozókkal közösen éves munkatervben (cselekvési tervben) foglalja össze.

Az intézmény élén a könyvtárvezető áll. A vezető kinevezése nyilvános pályázat útján történik 5 évre a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

A könyvtárvezető feladatai:

Az intézmény egyszemélyi felelős vezetőjeként irányítja és ellenőrzi a könyvtár munkáját, nevezetesen:

- biztosítja az intézmény szakszerű és törvényes működését, ésszerű és takarékos gazdálkodását,
- felelősséggel tartozik az intézmény szakmai munkájáért,
- felelősséggel tartozik az intézmény költségvetési kereteinek a betartásáért,
- működteti az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerét,
- minden fórumon ellátja a könyvtár képviselőtét,
- gondoskodik a fenntartó által kért adatok gyors és pontos szolgáltatásáról,
- elősegíti a Polgármesteri Hivatal ellenőrző, elemző, értékelő tevékenységét,
- a mindenkori rendeletek, törvények alapján gyakorolja beosztottainál a munkáltatói jogot,
- az intézmény nevében kötelezettségeket vállalhat és jogokat szerezhet,
- intézményi ügyekben történő levelezésben kizárólagos aláírási joga van,

- felelősséggel tartozik az intézményre vonatkozó munkavédelmi, egészségügyi és tűzvédelmi előírások betartásáért,
- a munkatársakat (önmagát is) a szakmai ismeretek terén önképzésre, továbbképzésre ösztönzi,
- felelősséggel tartozik az Alapító Okiratban előírt tevékenységek jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő ellátásáról.

A vezető akadályoztatása vagy olyan távolléte esetében, melyekre távolléti díj (pl. szabadság, betegszabadság, kötelező orvosi vizsgálaton való részvétel) vagy táppénz jár, a könyvtárvezető jelöli ki a helyettesét. Ezekben az esetekben köteles a munkáltató felé jelzéssel élni, helyettesét és annak elérhetőségét megjelölni. A könyvtárvezető tartós távolléte esetében, a képviselő-testület bízta meg azt a személyt, aki a könyvtárvezetőt arra az időtartamra helyettesíti, amíg a könyvtárvezető távol van.

A könyvtár munkatársainak feladatai:

A könyvtár szakalkalmazottai munkájukat a vezető utasításai szerint végzik.

Minden, az intézményben folyó alaptevékenységnek van(nak) első számú felelőse(i) és a feladatvégzésbe bevont munkatársa(i).

Ez alapján alakul ki az intézmény szervezeti felépítése. Az alaptevékenységeken túlmutató feladatokat a könyvtárvezető egyéni megbízása alapján végzik a szakalkalmazottak.

Az intézmény dolgozóinak létszáma

A Kertész László Városi Könyvtár az alapító okiratban meghatározott feladatait a fenntartó által engedélyezett létszámmal látja el. Az engedélyezett létszám 9 fő, melyet a fenntartó önkormányzat képviselő testülete 2024. szeptember 27. napjától 1 fő könyvtáros asszisztens (határozatlan idejű munkaviszony, teljes munkaidőben, heti 40 órában) új státusz létrehozását és betöltését engedélyezte. Ezzel 9 főről 10 főre emelkedik a státuszok száma az intézményben.

Az alkalmazottak feletti munkáltatói jogokat a könyvtárigazgató gyakorolja.

Az intézmény szervezeti felépítése

A feladatok ellátása az alábbi szervezeti egységekben történik: felnőtt könyvtár, gyermekkönyvtár.

Intézményi munkakörök

- *Könyvtárigazgató (1 fő)*
- *gyermekkönyvtáros (1 fő)*
- *olvasószolgálati könyvtáros (1 fő)*
- *Bibliográfus, feldolgozó (1 fő)*

- *Helyismereti könyvtáros (1 fő)*
- *Könyvtáros asszisztens (2 fő)*
- *Könyvtáros (2 fő)*
- *takarító (1 fő)*

Dolgozói létszám összesen: 10 fő.

A FELADATOK MUNKAKÖRÖNKÉNTI MEGHATÁROZÁSA

A feladatok részletes leírását a névre, beosztásra és munkakörre szóló „Munkaköri leírás” tartalmazza.

A munkaköri leírásoknak tartalmaznia kell a foglalkoztatott dolgozók jogállását, a munkakörnek megfelelő konkrét feladatait, jogait és kötelességeit, helyettesítésének rendjét.

A munkaköri leírásokat a szervezeti egység módosulása, személyi változás, valamint feladat változása esetén azok bekövetkezésétől 15 napon belül módosítani kell.

A munkaköri leírások összeállításáért, azok aktualizálásáért a könyvtárvezető felelős.

1. Gyermekkönyvtáros

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: felsőfokú végzettség

Munkakör célja: A gyermekkönyvtár zökkenőmentes, a felhasználók igényeit magas színvonalon kielégítő működésének biztosítása.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A térben elkülönült gyermekkönyvtár vezetése.
- Olvasószolgálati feladatok ellátása (kölszönzés, tájékoztatás, információszolgáltatás).
- Előírt nyilvántartások vezetése, bevételek kezelése.
- Raktári rend fenntartása a gyermekkönyvtárban és a raktár gyermekkönyvtárhoz tartozó részén.
- Gyermekkönyvtári rendezvények szervezése és lebonyolítása.
- Könyv-és könyvtárhasználati foglalkozások tartása csoportoknak.
- PR tevékenységben való részvétel.
- A rendezvényekhez, programokhoz, PR tevékenységhez kapcsolódó meghívók, szórólapok tervezése / terveztetése, szerkesztése, elkészítése.
- A gyermekkönyvtárat érintő pályázati tevékenységben való részvétel.
- A könyvtár közösségi oldalaihoz friss tartalmat szolgáltat (pl. könyvajánlók, új könyvek poszt).
- Az állománygyarapítás munkában való részvétel, javaslattétel dokumentumok beszerzésére a Gyűjtőköri Szabályzat és az olvasói igények alapján.
- Adatok szolgáltatása a könyvtár statisztikai feladatainak ellátásához.
- A gyermekkönyvtár képviselte külső rendezvényeken.

- Állományellenőrzésben való részvétel.
- Minden hónap utolsó munkanapján a könyvtár ellátmányának elszámolása.
- A könyvtárvezető munkájának segítése a rábízott igazgatási feladatok elvégzésével. A könyvtárvezető távollétében a vezetői feladatok ellátása.
- Minőségügygel foglalkozó munkatárs (közreműködés a minőségpolitikai nyilatkozat megvalósításában, minőségirányítási feladatok koordinálása, minőségirányítási hiányosságokra és fejlesztésekre való javaslattevés)
- Környezetvédelmi / fenntarthatósági feladatok ellátása. (Kapcsolattartás partnereinkkel, Zöld könyvtári irányelvek betartása, a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás biztosítása)
- Belső ellenőrzési tevékenységben való részvétel az éves ellenőrzési terv alapján.
- Leltárfelelős: közreműködés az éves leltár elkészítésében, ellenőrzésében.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.
- Más könyvtáros munkatársak helyettesítése. (A helyettesített könyvtáros munkarendjében.)

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

2. Olvasószolgálati könyvtáros

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú felsőfokú végzettség

Munkakör célja: A felnőtt részlegben, a munkaköri leírásban rögzített saját feladatok végzése mellett, az olvasószolgálat tevékenységeinek és szolgáltatásainak (kölcsonzés, tájékoztatás, egyéb szolgáltatások) megszervezése, az ott folyó munka figyelemmel kísérése.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A felnőtt részlegben az olvasószolgálat munkájának összehangolása, megszervezése.
- A könyvtár látogatóinak tájékoztatása a könyvtár gyűjteményeiről, szolgáltatásairól. Szakismerete segítségével, sokoldalú információval és tanácsokkal szolgál a legkülönbözőbb források alapján. Tájékoztatásban használja az internetes forrásokat, és igény szerint segíti ezek, felhasználók általi használatát, segítséget nyújt a számítógépes könyvtári katalógus használatában.
- Részvétel a kölcsönzésben, a kölcsönzési szabályok betartatásában, az irodalomkutatásban, az olvasói igények maradéktalan kielégítésében.
- A felnőtt olvasószolgálatban adminisztrációs munkák végzése (statisztikai adatlapok napi vezetése, könyvtári éves statisztikához rendszeres és folyamatos adatgyűjtés és statisztikai nyilvántartások vezetése). Kölcsönzéssel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységek ellátása, késési figyelmeztetések nyomtatása, postázása, olvasói e-mailek figyelemmel kísérése.
- Könyvtári rendezvények, előkészítése, szervezése, lebonyolítása.
- Könyvtári rendezvényekhez meghívók, plakátok, szórólapok elkészítése, nyomtatása.
- Iskolai és egyéb csoportoknak könyvtári órák tartása.

- A kölcsönző tér és a raktár raktári rendjének biztosítása.
- Tevékenyen részt vesz a könyvtár pályázati tevékenységében.
- Részt vesz az állományellenőrzésben.
- Bonyolítja a könyvtárközi kölcsönzést, használja az ODR rendszert, végzi az ezzel kapcsolatos adminisztrációt.
- Segítséget nyújt az intézmény vezetőjének PR tevékenységében.
- A könyvtár közösségi oldalaihoz friss tartalmat szolgáltat (pl. könyvajánlók, új könyvek poszt).
- A közösségi, diák és önkéntes munkára jelentkező diákok feladatainak koordinálása, az adminisztrációs munkák elvégzése, a diákok feladattal való ellátása, betanítása, munkájuk ellenőrzése.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.
- Segíti a könyvtárvezető állománygyarapító munkáját, áttanulmányozza az állománygyarapító jegyzékeket, az olvasói igények, és az állomány ismeretében javaslatokat tesz a beszerzésre.
- Minőségügygel foglalkozó munkatárs (közreműködés a minőségpolitikai nyilatkozat megvalósításában, minőségirányítási feladatok koordinálása, minőségirányítási hiányosságokra és fejlesztésekre való javaslattevés)
- Környezetvédelmi / fenntarthatósági feladatok ellátása. (Kapcsolattartás partnereinkkel, Zöld könyvtári irányelvek betartása, a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás biztosítása)
- Adatvédelmi tisztviselőként a személyes adatok kezelésével kapcsolatos bármilyen kérdéssel, észrevétellel kapcsolatban tájékoztatás nyújtása felhasználóknak.
- Szükség esetén helyettesít más munkatársakat.
- Szükség esetén (szabadság, betegség, egyéb távollét) a gyermekkönyvtáros helyettesítése.
- Segítségnyújtás gyermekkönyvtári programok szervezésében és lebonyolításában.
- Az olvasószolgálat bevételeinek kezelése.
- Megbízás alapján eljár a gazdasági egységnél.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

3. Bibliográfus, feldolgozó

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú felsőfokú végzettség

Munkakör célja: A könyvtár által beszerzett dokumentumok tárgyi és formai feldolgozásával, visszakereshetőségének biztosításával megteremteni a felhasználók számára a tájékozódás lehetőségét a könyvtár állományáról.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A beszerzett dokumentumok formai és tárgyi feldolgozása, számítógépes adatbevitel, számítógépes katalógusépítés, a katalógus karbantartása (rekordok ellenőrzése, javítása, egységesítés, törlés, hiányzó raktári jelzetek pótlása) a Katalogizálási szabályzatnak megfelelően.
- A selejtezésre kerülő dokumentumok törlési munkálatainak végzése a Huntéka integrált könyvtári rendszer használatával, a könyvtáros asszisztens közreműködésével.
- Az állománygyarapítási munkában való részvétel, javaslattevő dokumentumok beszerzésére a Gyűjtőköri Szabályzat és az olvasói igények alapján.
- Olvasószolgálati feladatok ellátása szombati nyitvatartási időben és szükség esetén.
- A felnőtt olvasószolgálat bevételeinek kezelése.
- Adatok szolgáltatása a könyvtár statisztikai feladatainak ellátásához.
- Segítségnyújtás a könyvtár rendezvényeinek megszervezésében, lebonyolításában.
- Minőségügygel foglalkozó munkatárs (közreműködés a minőségpolitikai nyilatkozat megvalósításában, minőségirányítási feladatok koordinálása, minőségirányítási hiányosságokra és fejlesztésekre való javaslattevő)
- Környezetvédelmi / fenntarthatósági feladatok ellátása. (Kapcsolattartás partnereinkkel, Zöld könyvtári irányelvek betartása, a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás biztosítása)
- Könyvtári órák / foglalkozások tartása a fenntartható életmóddal kapcsolatos könyvtári információhordozók felhasználásával.
- Aktív részvétel a könyvtár pályázatos tevékenységeiben. A könyvtárvezető munkájának segítése a pályázatok megírásában, kivitelezésében, lebonyolításában és a pályázati elszámolások kapcsán.
- A helyismereti gyűjtemény analitikus számítógépes feldolgozásában történő szakmai segítségnyújtás.
- A közösségi szolgálatban részt vevő és a diák, illetve az önkéntes munkát vállaló diákok munkájának koordinálása, ellenőrzése.
- A raktári rend fenntartása a kölcsönzőtérben és a raktárban.
- A megrongálódott könyvek javítása, az elhasználódottak állományból való kivonása.
- Állományellenőrzésben való részvétel.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

4. Helyismereti könyvtáros

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú felsőfokú végzettség

Munkakör célja: A felhasználók különböző szintű tájékoztatási igényeinek kielégítése, kiemelten kezelve a helyismereti információk iránti igények kielégítését. A helyismereti tájékoztatás érdekében a dokumentumok szakszerű feltárásában végzett tevékenység.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A felhasználók folyamatos tájékoztatása, igényeik maradéktalan kielégítése a felnőtt részleg olvasótermében és kölcsönző terében.
- A felhasználók tájékoztatása a könyvtár nyomtatott dokumentumai, elektronikus adatbázisa és az internetes források segítségével, kiemelten az Arcanum Digitális Tudománytár használatával.
- Olvasói kérésre témafigyelés, irodalomkutatás végzése nyomtatott és digitális források használatával.
- A helyismereti gyűjtemény kezelése, ennek érdekében: az újonnan megjelenő helyismereti dokumentumok figyelése, beszerzése, a régebben megjelent dokumentumok pótlása.
- A könyvtári dokumentumokban helyismereti feltárás.
- A gyűjtemény könyveinek analitikus feltárása.
- A helyismereti információk összegyűjtése napi-, heti- és havilapokból, illetve a helyi időszaki kiadványokból.
- A könyvtár névadójával és könyvtár történetével kapcsolatos dokumentumok és információk gyűjtése és feldolgozása.
- Az önkormányzati anyagok (nyomtatott és elektronikus) gondozása.
- Statisztika vezetése az érintett területeken.
- Az időszaki kiadványok nyilvántartásának vezetése.
- Olvasószolgálati feladatok ellátása (kölcsönzés, tájékoztatás, információszolgáltatás).
- Iskolai és egyéb csoportoknak tartott könyvtári órákon a saját szakterületének bemutatása.
- Könyvtári rendezvények előkészítése, szervezése lebonyolítása.
- Részt vesz az állományellenőrzésben.
- Előírt nyilvántartások vezetése, olvasószolgálati bevételek kezelése.
- Raktári rend fenntartása a felnőtt kölcsönző térben, a kézikönyvtári és helyismereti különgyűjtemény területén, és a raktárban.
- PR tevékenységben való részvétel.
- A könyvtárat érintő pályázati tevékenységben való részvétel.
- Az állománygyarapítási munkában való részvétel, javaslattevő dokumentumok beszerzésére a Gyűjtőköri Szabályzat és az olvasói igények alapján.
- Adatok szolgáltatása a könyvtár statisztikai feladatainak ellátásához.
- A könyvtár képviselője külső rendezvényeken.
- Fénymásolás végzése.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.
- Más könyvtáros munkatársak helyettesítése. (A helyettesített könyvtáros munkarendjében.)

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

5. Könyvtáros asszisztens

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú középfokú végzettség

Munkakör célja: A könyvtár által beszerzett dokumentumok tárgyi és formai feldolgozásával, állományba vételével, selejtezési feladatok ellátásával segíti a feldolgozó könyvtáros munkáját. Egyéb feladataiban az olvasószolgálatban dolgozó kollégáival segíti az olvasói igények maradéktalan kielégítését.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A dokumentumok számítógépes adatbevitelének elsajátítása. A beszerzett dokumentumok formai és tárgyi feldolgozása, számítógépes adatbevitel, számítógépes katalógusépítés, a katalógus karbantartása (pl. egységesítés, törlés, hiányzó raktári jelzetek pótlása) a feldolgozó könyvtáros felügyeletével és a Katalógizálási szabályzatnak megfelelően.
- A selejtezésre kerülő dokumentumok törlési munkálataiban való közreműködés.
- Az állománygyarapítási munkában való részvétel, javaslattétel dokumentumok beszerzésére a Gyűjtőköri Szabályzat és az olvasói igények alapján.
- Az olvasóterem (kézikönyvek-folyóiratok) és a raktár rendjének biztosítása, kiemelten a folyóiratok rendszerezésének és tárolásának tekintetében.
- Az időszaki kiadványok nyilvántartásának vezetése.
- A felnőtt kölcsönzőtér raktári rendjének biztosítása.
- Olvasószolgálati feladatok ellátása szombati nyitvatartáskor és szükség esetén. Ha nincs jelen olvasószolgálati munkatárs, olvasók tájékoztatása, igényeik maradéktalan kielégítése a felnőtt könyvtárban.
- Adatok szolgáltatása a könyvtár statisztikai feladatainak ellátásához.
- Nyilvántartás vezetése a könyvtár sajtómegjelenéseiről.
- Segítségnyújtás a könyvtár rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában.
- A megrongálódott könyvek javítása, az elhasználódottak állományból való kivonása.
- Állományellenőrzésben való részvétel.
- Fénymásolás, spirálozás végzése.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.
- Más könyvtáros munkatársak helyettesítése. (A helyettesített könyvtáros munkarendjében.)

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

6. Könyvtáros asszisztens – Gyermekkönyvtár

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú középfokú végzettség

Munkakör célja: A gyermekkönyvtár zökkenőmentes, a felhasználók igényeit magas színvonalon kielégítő működésének biztosítása érdekében segíti a felsőfokú képesítéssel rendelkező gyermekkönyvtáros munkáját.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A térben elkülönült gyermekkönyvtárban olvasószolgálati feladatok ellátása (kölcsonzés, tájékoztatás, információszolgáltatás).
- Előírt nyilvántartások vezetése, bevételek kezelése.
- Raktári rend fenntartása a gyermekkönyvtárban és a raktár gyermekkönyvtárhoz tartozó részén.
- A megrongálódott könyvek javítása, az elhasználódottak állományból való kivonása.
- Gyermekkönyvtári rendezvények szervezése és lebonyolítása a gyermekkönyvtáros irányításával.
- Segítséget nyújt a könyv-és könyvtárhasználati foglalkozások tartása során iskolai és óvodai csoportok esetében.
- PR tevékenységben való részvétel. A rendezvényekhez, programokhoz, PR tevékenységhez kapcsolódó meghívók, plakát tervezése, szerkesztése, elkészítése, közösségi oldalakon és a könyvtár honlapján történő publikálása.
- A könyvtár közösségi oldalaihoz friss tartalmat szolgáltat (pl. könyvajánlók, új könyvek poszt).
- Szerkeszti a könyvtár honlapját, a könyvtár youtube csatornáját és közösségi oldalait.
- Fotó- és videofelvételeket készít a könyvtári rendezvényekről, ezeket dokumentálja és menti a könyvtár NAS szerverére.
- Leltárfelelős: közreműködik az éves leltár elkészítésében, ellenőrzésében.
- Az állománygyarapítás munkában való részvétel, javaslatétel dokumentumok beszerzésére a Gyűjtőköri Szabályzat és az olvasói igények alapján.
- A gyermekkönyvtárat érintő pályázati tevékenységben való részvétel.
- Adatok szolgáltatása a könyvtár statisztikai feladatainak ellátásához.
- A gyermekkönyvtár képviselte külső rendezvényeken.
- Állományellenőrzésben való részvétel.
- A könyvtár munkaállomásainak és informatikai rendszerének folyamatos ellenőrzése, figyelemmel követése, a nyomtató eszközök festékszintjének ellenőrzése és patronjainak cseréje. A rendszergazda tevékenységének segítése az informatikai eszközök állapotának figyelemmel kísérésével. Folyamatos kapcsolattartás a rendszergazdával és a Huntéka könyvtári rendszer üzemeltetőivel.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

7. Könyvtáros – olvasószolgálati munkatárs

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú felsőfokú végzettség

Munkakör célja: Hozzájárul a felnőtt részleg olvasószolgálatának az olvasók igényeit lehetőleg jobban kielégítő működéséhez.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A kölcsönzés és tájékoztatás biztosítása, az olvasói igények maradéktalan kielégítése. Az olvasók tájékoztatása, a kölcsönzési szabályok betartatása.
- A felnőtt olvasószolgálatban adminisztrációs munkák végzése (statisztikai adatlapok napi vezetése, adatlapok, munkanapló negyedévi, év végi összesítése).
- Kölcsönzéssel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységek ellátása, késési figyelmeztetések nyomtatása, postázása, olvasói e-mailek figyelemmel kísérése.
- Olvasói rekordok karbantartása a Huntéka integrált könyvtári rendszerben.
- Az olvasószolgálat bevételeinek kezelése, a napi forgalomról vezeti a könyvtári befizetések nyilvántartását, kéthetenként elszámolást végez.
- Megbízás alapján eljár a gazdasági egységnél.
- Könyvtári rendezvények, előkészítése, szervezése, lebonyolítása.
- Könyvtári rendezvényekhez meghívók, plakátok, szórólapok nyomtatása.
- Iskolai és egyéb csoportoknak könyvtári órák tartása a felnőtt és gyermekkönyvtárban egyaránt.
- Segítségnyújtás gyermekkönyvtári programok szervezésében és lebonyolításában.
- A tájékoztatásban használja az internetes forrásokat, és igény szerint segíti ezek, felhasználók általi használatát, segítséget nyújt a számítógépes katalógus használatában.
- A közösségi, diák és önkéntes munkára jelentkező diákok feladatainak koordinálása, az adminisztrációs munkák elvégzése, a diákok feladattal való ellátása, betanítása, munkájuk ellenőrzése.
- A kölcsönző tér és a raktár raktári rendjének biztosítása rendszeres munkavégzéssel.
- Segíti a könyvtárvezető állománygyarapító munkáját, áttanulmányozza az állománygyarapító jegyzékeket, az olvasói igények, és az állomány ismeretében javaslatokat tesz a beszerzésre.
- Az állomány gondozása. A megrongálódott könyvek folyamatos javítása, a teljesen elhasználódott kötetek forgalomból való kivonása, a raktári jelzetek pótlása (a könyvek gerincén) a kölcsönzői állományban.
- Bonyolítja a könyvtárközi kölcsönzést, használja az ODR-t, végzi az ezzel kapcsolatos adminisztrációt.
- Részt vesz az állományellenőrzésben.
- Olvasói kérésre fénymásolást végez.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.
- Szükség esetén (szabadság, betegség, egyéb távollét) a gyermekkönyvtáros helyettesítése.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

8. Könyvtáros – olvasószolgálati munkatárs 2.

Munkakörhöz tartozó végzettségi követelmény: szakirányú felsőfokú végzettség

Munkakör célja: Hozzájárul a felnőtt részleg olvasószolgálatának az olvasók igényeit lehetőleg jobban kielégítő működéséhez. Helyismeretben végzett tevékenységével segíti az információk, dokumentumok felkutatását, összegyűjtését, rendszerezését, feltárását, közvetítését és közreadását, ezáltal a helyi identitás tudatos erősítését a könyvtári eszközök segítségével.

Munkakörhöz tartozó feladatok:

- A kölcsönzés és tájékoztatás biztosítása, az olvasói igények maradéktalan kielégítése. Az olvasók tájékoztatása, a kölcsönzési szabályok betartatása a felnőtt könyvtárban.
- Szakismerete révén sokoldalú információval és tanácsokkal szolgál a legkülönbözőbb források alapján. Tájékoztatásban használja az internetes forrásokat, és igény szerint segíti ezek, felhasználók általi használatát, segítséget nyújt a számítógépes könyvtári katalógus használatában. Munkájához kiemelten használja az Arcanum Digitális Tudománytárt.
- A felnőtt olvasószolgálatban adminisztrációs munkák végzése (statisztikai adatlapok napi vezetése reggeli munkakezdés esetén).
- Kölcsönzéssel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységek ellátása, késési figyelmeztetések nyomtatása, postázása, olvasói e-mailek figyelemmel kísérése.
- Az olvasószolgálat bevételeinek kezelése.
- Könyvtári rendezvények, előkészítése, szervezése, lebonyolítása.
- Segítségnyújtás gyermekkönyvtári programok szervezésében és lebonyolításában.
- A közösségi, diák és önkéntes munkára jelentkező diákok feladatainak koordinálása, az adminisztrációs munkák elvégzése, a diákok feladattal való ellátása, betanítása, munkájuk ellenőrzése.
- A kölcsönző tér és a raktár raktári rendjének biztosítása rendszeres munkavégzéssel.
- Az állomány gondozása. A megrongálódott könyvek folyamatos javítása, a teljesen elhasználódott kötetek forgalomból való kivonása, a raktári jelzetek pótlása (a könyvek gerincén) a kölcsönzői állományban.
- Bonyolítja a könyvtárközi kölcsönzést, használja az ODR-t, végzi az ezzel kapcsolatos adminisztrációt.
- A helyismereti gyűjtemény építése a beszerzésre kerülő anyagok digitalizálásával és katalógizálásával.

- Digitális helytörténeti adatbázis építése a Huntéka rendszer Média moduljába. A feldolgozott cikkek tárgyszavainak egységesítése, a hiányzó teljes szövegű média fájlok előkészítése, csatolása a cikkekhez.
- A helyismereti gyűjteményben található könyvek feldolgozottságának egyeztetése a Huntéka rendszerben, a hiányzók feldolgozása, a gyűjteményes kötetek analitikus feltárása.
- Minőségügygel foglalkozó munkatárs (közreműködés a minőségpolitikai nyilatkozat megvalósításában, minőségirányítási feladatok koordinálása, minőségirányítási hiányosságokra és fejlesztésekre való javaslattevés)
- Környezetvédelmi / fenntarthatósági feladatok ellátása. (Kapcsolattartás partnereinkkel, Zöld könyvtári irányelvek betartása, a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás biztosítása)
- Belső ellenőrzési tervben való részvétel az éves ellenőrzési terv alapján.
- Részt vesz az állományellenőrzésben.
- Olvasói kérésre fénymásolást végez.
- A munkaterületéhez szükséges és kapcsolódó eszközök (számítástechnikai- és informatikai multimédiás eszközök) megóvása és rendeltetésszerű használata, irodaszerek és egyéb kellékek időben történő beszerzése.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

9. Takarító, eljáró

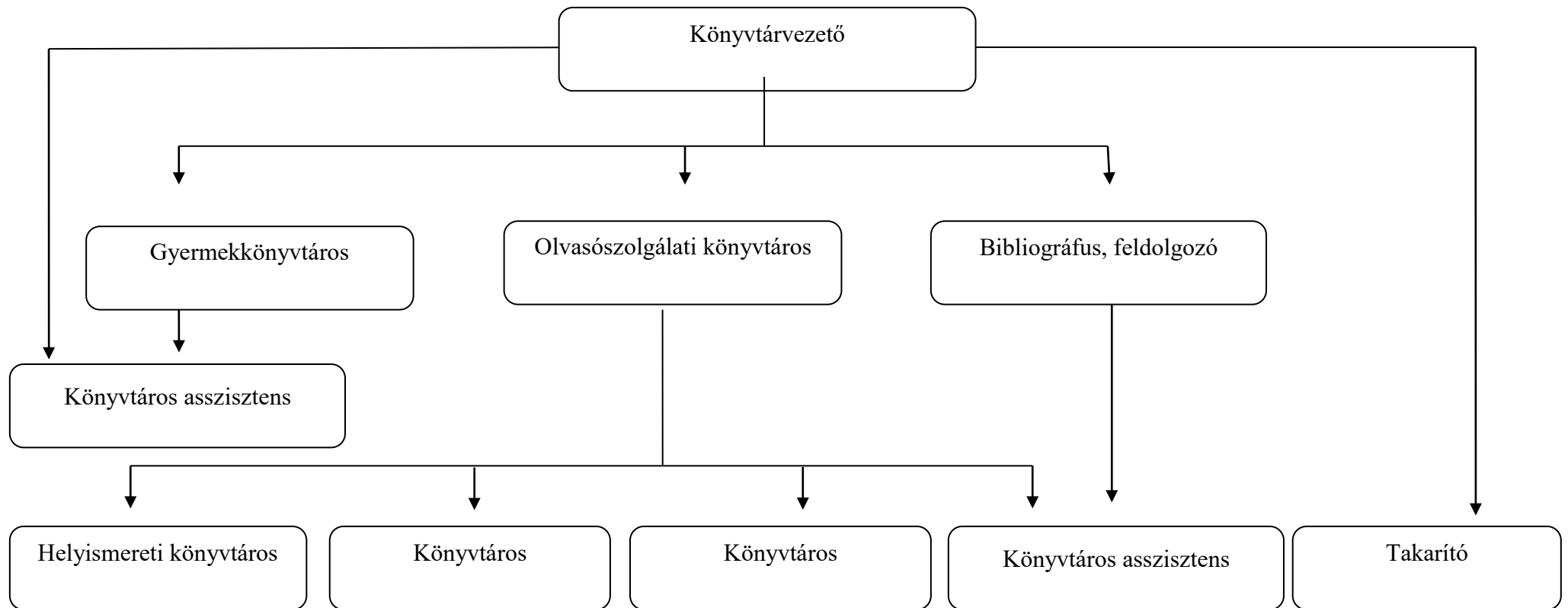
A munkakörhöz kapcsolódó fő feladatok:

- A könyvtár helyiségeinek (gyermekkönyvtár és előtere; a felnőtt részleg: kölcsönzőtér, olvasóterem, kölcsönzőpult, 3 iroda) portalanítása, naponkénti felmosása, szemetesek ürítése.
- Az igazgatói iroda hetenként kétszeri takarítása.
- A könyvtárosok által használt mellékhelyiség naponkénti alapos takarítása.
- A könyvtár ablakainak rendszeres, legalább évszakonként egyszeri lemosása, ehhez kapcsolódóan a függönyök kimosásáról való gondoskodás.
- A törölők, törülközők mosása, vagy a kimosásukról való gondoskodás.
- A kölcsönzőterekben elhelyezett könyvek és egyéb dokumentumok, ill. a polcok folyamatos portalanítása. A raktárban lévő állomány és a polcok évi egyszeri portalanítása.
- A könyvtár rendezvényeinek előkészítése, majd a rend helyreállítása.
- A cserepes virágok hetenként egyszeri alapos öntözése, szükség esetén egyéb gondozása. A tavasztól őszig tartó időszakban, az ablakokban és az udvaron elhelyezett cserepes virágok ültetése, gondozása.
- A takarítószeres mennyiségének folyamatos figyelemmel kísérése, megvásárlása a könyvtár számára.

- A közösségi ház nemcsak a könyvtár által használt helyiségeinek (előtér, konyha) takarítása a könyvtárvezető mindenkori utasításának megfelelően történik, különös figyelmet fordítva a konyhában lévő mosogatótálca és mosogató tisztaságára.
- Eljárói, postázási feladatok ellátása (Posta, Polgármesteri Hivatal, Gazdasági Iroda).
- Segítségnyújtás az irodaszerek beszerzésében és egyéb vásárlások (tisztítószer) során.
- Szükség esetén segítségnyújtás adminisztrációs tevékenységekben a könyvtárvezető mindenkori utasításának megfelelően.

További feladatai, hatáskörét, jogkörét, felelősségét és kötelességét munkaköri leírása tartalmazza.

A Kertész László Városi Könyvtár szervezeti felépítése

A könyvtár munkatársaira vonatkozó egyéb előírások:

A könyvtár valamennyi dolgozója felelős a könyvtár állományáért, annak rendjéért, a könyvtár vagyontárgyainak védelméért. Valamennyi dolgozó köteles betartani a munkavédelmi, tűzvédelmi és egészségügyi előírásokat.

Az 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről alapján előírt képzési kötelezettségeknek minden dolgozó köteles eleget tenni. Ezen túl a könyvtárvezető utasítása alapján a dolgozók kötelesek részt venni a számukra szervezett egyéb továbbképzéseken, kötelesek szakmai és általános ismereteiket önképzés útján bővíteni.

Mindenki számára kötelező érvényű a munkaidő pontos betartása, és az, hogy munkáját a legjobb tudása szerint, szakmai elhivatottsággal, a felhasználók igényeinek maximális kiszolgálásával végezze.

A dolgozók munkabéren felüli juttatásai:

A fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés terhére – amennyiben a fenntartó engedélyezte - az intézmény valamennyi dolgozó számára béren kívüli juttatást biztosít.

A bérmegtakarítás összege jutalomként kerülhet kifizetésre differenciáltan az arra érdemes munkatársak számára.

A szakmai érdekből történő utazások költségét útielszámolás alapján (jegymellékletekkel) a könyvtár megtéríti a kiküldetési rendelvénnyel. A napi munkába járás költségét a munkáltató a mindenkori törvényi előírások szerint téríti meg.

A könyvtár nyitvatartása:

A könyvtár nyitvatartása a Könyvtárhasználati Szabályzatban kerül rögzítésre.

Az ünnepek és szakmai programok miatt esetenként sor kerülhet az intézmény nyitvatartásának megváltoztatására a könyvtárvezető döntése alapján.

Minden év júliusának második felében az intézmény két hét időtartamra bezár, annak érdekében, hogy a dolgozók számára lehetőség nyíljon hosszabb idejű nyári szabadság kiadására.

IV. Záró rendelkezések

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata mellékleteivel együtt a fenntartó által történt jóváhagyás után lép életbe.

Mellékletei: Fenntartói nyilatkozat (1. sz.)
Küldetésnyilatkozat (2. sz.)
Gyűjtőköri Szabályzat (3. sz.)
Állományellenőrzési Szabályzat (4.sz.)
Könyvtárhasználati Szabályzat (5. sz.)
Cafetéria szabályzat (6.sz.)
Házirend (7. sz.)

A Kertész László Városi Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzatát mellékleteivel együtt jóváhagyom.

Hajdúböszörmény, 2025. év ... február ... hó ... 25. ... nap

.....
a könyvtár fenntartója nevében

.....
könyvtárigazgató

Mellékletek

Fenntartói nyilatkozat (1. sz.)

Küldetésnyilatkozat (2. sz.)

Gyűjtőköri Szabályzat (3. sz.)

Állományellenőrzési Szabályzat (4.sz.)

Könyvtárhasználati Szabályzat (5. sz.)

Cafetéria szabályzat (6.sz.)

Házirend (7. sz.)

1. sz. melléklet
FENNTARTÓI NYILATKOZAT

FENNTARTÓI NYILATKOZAT

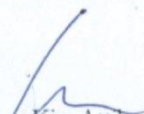

A nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 120/2014. (IV.8.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése alapján Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1., KSH kód: 0903045, Megye kód: 09), mint a Kertész László Város Könyvtár (4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 2.) fenntartója nyilatkozik arról, hogy

- a) gondoskodik a könyvtár folyamatos és rendeltetésszerű működéséhez szükséges feltételeinek biztosításáról,
- b) a könyvtár megfelel az alapkövetelményeknek,
- c) a könyvtár a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény előírásai szerint megközelíthető,
- d) a könyvtár az alapfeladatokat ellátja,
- e) a könyvtár a küldetésnyilatkozatát a honlapján közzétette,
- f) a könyvtár a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról szóló miniszteri rendelet alapján kidolgozott könyvtári önértékelés szakmai szempontjait figyelembe véve szervezi a szolgáltatásait, vizsgálja a könyvtárhasználók igényeit,
- g) a könyvtár szolgáltatásait beépíti a helyi esélyegyenlőségi programba, valamint
- h) a könyvtár a településen lehetőségeihez mérten biztosítja a nemzetiségi könyvtári ellátást.

Hajdúböszörmény, 2017. január 17.

Kiss Attila
polgármester

2. sz. melléklet
A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR KÜLDETÉSNYILATKOZATA

Küldetésnyilatkozat

Jelmondatunk: Közösségként – együtt!

A Kertész László Városi Könyvtár, mint Hajdúböszörmény város nyilvános közkönyvtára legfőbb feladatának tekinti, hogy a város lakói számára egységes, sokrétű, magas színvonalú, értékteremtő és értékközvetítő könyvtári közszolgáltatást biztosítson.

Célja, hogy a tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységével hozzájáruljon használói életminőségének javításához, segítse az oktató- és nevelőmunkát, a tanulást, a világban való tájékozódást, a szabadidő hasznos eltöltését, a napi friss hírekhez való könnyű hozzáférést.

Könyvtárunk közösség-szervező munkájával a város szellemi életének, közéletének információs központjaként, figyelni, felméri és támogatja az egyéni és közösségi igényeket és azok változásait. Változatos, színvonalas programjaival, csoportfoglalkozások szervezésével a művelődés és kikapcsolódás fontos helyszíne, közösségi tere minden korosztály számára.

Könyvtárunk küldetésének tekinti a helyi lakosság körében az olvasásnépszerűsítést, a klímatudatos zöld szemléletet és annak átadását használóinak.

Különös figyelmet fordít a helyismereti dokumentumok gyűjtésére és digitalizálására, a helyi értékek közvetítésére az irodalom és a művészetek területén, növelve ezzel a helyi közösség összetartását, öntudatát.

Munkánkat együttműködve végezzük a fenntartóval, közoktatási és kulturális intézményekkel, a város más könyvtáraival, partnereinkkel, nagy hangsúlyt fektetve az olvasóvá nevelésre, illetve a felnőtt lakosság digitális kompetenciájának fejlesztésére, a könyvtárban fellelhető hiteles tartalmak kommunikációjára.

Megkülönböztetés nélkül biztosítjuk az esélyegyenlőséget a társadalomból bármilyen okból kiszoruló, hátrányos helyzetű emberek számára.

Hajdúböszörmény, 2024. 09. 02.

A Kertész László Városi Könyvtár kollektívája nevében:

Bakó Ildikó
könyvtárigazgató

3. sz. melléklet
A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR
GYŰJTŐKÖRI SZABÁLYZATA

I. A SZABÁLYZAT CÉLJA

A gyűjtőköri szabályzat a könyvtár működésének egyik alapidokumentuma, funkciójának legfőbb tükrözője. A könyvtári stratégiai terv egyik legfontosabb eleme, mely hosszútávon meghatározza az intézmény működését. Célja a hajdúböszörményi Kertész László Városi Könyvtár állománygyarapítási alapelveinek meghatározása, a gyűjtés főbb szempontjainak megállapítása. A szabályzat a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) melléklete.

II. A GYŰJTÉS ALAPVETŐ SZEMPONTJAI

A hajdúböszörményi Kertész László Városi Könyvtár nyilvános, általános gyűjtőkörű, közművelődési feladatokat ellátó közkönyvtár, melynek alapvető feladata a város lakosságának könyvtári ellátása.

A teljes gyűjteménynek ki kell terjednie minden tárgykörre, és ki kell elégítenie a legkülönbözőbb korú, ízlésű, képzettségű és műveltségű emberek igényeit. A gyűjteménynek alkalmasnak kell lennie:

- Az egyes szakmákkal, foglalkozásokkal kapcsolatos általános tájékozódásra
- A szervezett oktatásban tanulók segítésére
- Az élethossziglan tartó tanulás támogatására
- Az információs társadalom fokozott információs igényeinek kielégítésére
- A közhasznú, közéleti és helyismereti információk nyújtására
- A tartalmas pihenés és szórakozás lehetőségének megteremtésére

---

III. GYŰJTŐKÖRI INDOKLÁS

➤ **A gyűjtést befolyásoló általános tényezők:**

Munka – szakmai tájékozódás

Az ipari és mezőgazdasági termeléssel, a menedzsmenttel, a közigazgatással, a nevelési-oktatási tevékenységgel kapcsolatos igények szakkönyvekkel, szakfolyóiratokkal való alapszintű kielégítése.

Tanulás

A szervezett oktatás intézményeiben (általános – és középiskolákban, a felsőoktatási intézményekben) a tankönyveken, oktatási segédleteken túl jelentkező igények.

Az élethossziglan való tanulással a felnőttképzés fokozódó igényei is megjelennek.

Beszerzendők: a különböző szintű képzésekhez a tananyagot kiegészítő, összefoglaló munkák, tanulmánykötetek, az egyes témákhoz kapcsolódó tárgyi sorozatok kötetei, különböző témájú ismeretterjesztő és szakkönyvek, folyóiratok, kötelező és ajánlott olvasmányok, hangoskönyvek, adatbázisok.

Önálló tanulás, művelődés lehetőségének megteremtése

A szervezett oktatáson túli művelődési igényeket soroljuk ide. Eredeti szakmán túli tudományágak megismerése, nyelvtanulás, szabadidő hasznos eltöltését szolgáló ismeretbővítésre való ismeretterjesztő könyvek.

Beszerzendők: szépirodalmi művek, ismeretterjesztő könyvek, folyóiratok, hangoskönyvek, adatbázisok.

Szórakozás

Az egyik legerősebben jelentkező igény. Szépirodalmi igények esetében, a használók szórakoztató iránti igényeinek kielégítésében egy alsó minőségi határt megtartva megvásároljuk a bestellereket, romantikus – és kalandregényeket, sikerkönyveket, krimiket, sci-fiket, szórakoztató, magazinokat, hangoskönyveket, képregényeket.

Ehhez az igénycsoporthoz soroljuk a kikapcsolódást szolgáló hobbikhoz, a szabadidő eltöltéséhez kapcsolódó igények kielégítését is. Beszerzendők: ismeretterjesztő könyvek, folyóiratok a sport, barkácsolás, kertészkedés, fényképezés, játék, horgászat, hobbi állattartás, főzés, kézműves tevékenységek stb. körében.

Politika – közélet

Itt kiemelt fontosságúak az országos és helyi közélettel kapcsolatos dokumentumok. Beszerzendők az országos és helyi és megyei sajtótermékek, Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának dokumentumai (előterjesztések, jegyzőkönyvek, hatályos rendeletek).

Ezen kívül gyűjtjük a kül - és belpolitikával, közélettel, társadalmi kérdésekkel kapcsolatos könyveket, folyóiratokat.

A gyűjtést befolyásoló helyi tényezők

Területi elhelyezkedés, a város gazdasági-társadalmi és művelődési viszonyai:

Hajdúböszörmény Debrecen agglomerációjában fekszik, Hajdú-Bihar megye második legnagyobb városa, Magyarországon a negyedik legnagyobb közigazgatási területtel (külterületei: Bodaszőlő, Hajdúvid, Pród) rendelkezik, népessége jelenleg közel 30.000 fő. Hajdúböszörmény ma ipari-agrár szolgáltató város. Gazdasági szerkezetében tekintélyes súlyt képvisel az ipar és a különböző szolgáltatások.

A város jelentős iskolahálózattal rendelkezik, 5 alsó fokú oktatási intézménnyel, 1 zene-és művészeti iskolával, 1 gimnáziummal, 2 középiskolával és egy felsőoktatási intézménnyel, a DE

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karával. Ezekből adódóan jelentős a könyvtárhasználati igény az iskolai oktatás különböző szintjeivel.

A város könyvtári ellátottsága

A város könyvtári ellátottságánál elsősorban az oktatási intézmények könyvtárait kell figyelembe venni. Korlátozottan nyilvános pedagógiai szakkönyvtárként működik a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karon működő Pedagógiai Könyvtár. A közép - és alsó fokú oktatási intézmények nagy részében van iskolai könyvtár. Ezeken kívül történettudományi gyűjteménnyel rendelkezik a Hajdúsági Múzeum. Nyilvános közkönyvtárként egyedül a városi könyvtár működik, ezért a legszélesebb körű igények itt jelentkeznek, és ezek kielégítése az intézmény feladata.

A hajdúböszörményi Kertész László Városi Könyvtár felhasználói köre

Reális gyűjteménytervezést készíteni nem a potenciális, hanem a tényleges felhasználói kör figyelembevételével lehet.

Gyerekek:

A gyűjtemény szervezésénél kiemelt fontosságú az oktatási feladatok segítésén túl a gyerekek egyéb szépirodalmi- és ismeretterjesztő dokumentumokkal való ellátása, a kortárs magyar gyermekirodalom népszerűsítése. Számukra külön teret és állományt biztosítunk.

Tanulók:

A legkülönbözőbb korú tanulóknak, hallgatóknak módot kell adni arra, hogy az oktatási intézmények által nyújtott szolgáltatások kiegészítéseképpen a nyilvános közművelődési közkönyvtárra támaszkodhassanak.

Azok, akik egyéni tanulmányokat folytatnak, felnőttképzésben vesznek részt, könyv-és információigényeik kielégítésében teljesen erre a könyvtárra szorulhatnak. Intézményünk a főiskolások és egyetemi hallgatók tanulmányaikkal kapcsolatos szakirodalmi igényeinek ellátásában csak kiegészítő szerepet tud vállalni.

Felnőtt (dolgozó és nyugdíjas) használók:

A város lakossága ingyenesen vagy minimális térítési díj ellenében férhet hozzá a könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumok kulturális tartalmaihoz és információihoz.

Hátrányos helyzetű olvasók:

Az elmagányosodásból, a szociális helyzetből, a különféle szellemi és testi fogyatékból fakadó nehézségekkel küzdők könyvtári ellátása fontos feladattá vált. A gyűjtemény alakításánál az ő igényeiket is figyelembe vesszük.

IV. A GYŰJTŐKÖRI UTASÍTÁS

---

1. A válogatás tartalmi szempontja

A könyvtár a különböző dokumentum típusokból, mint általános gyűjtőkörű, közművelődési feladatokat ellátó városi nyilvános közkönyvtár az általános és helyi igények figyelembe vételével válogat. A tartalmi szempont mellett a válogatás a művek minősége és a tárgyalt téma feldolgozásának mélysége szerint történik.

Szépirodalom:

A magyar és világirodalom klasszikus és modern értékes prózai alkotásait a teljesség igényével törekszünk beszerezni. A vers és dráma kötetek erős válogatással kerülnek beszerzésre, elsősorban az oktatáshoz kapcsolódó és a közérdeklődésre inkább számot tartó mai és klasszikus költők és drámaírók értékes művei. Az erősen jelenlévő szórakozáshoz kapcsolódó igény okán megvásároljuk a szórakoztató regények (pl. krimik, sci-fik, romantikus szerelmi történetek, stb.) igényesebb darabjait.

Szakirodalom:

A könyvtár általános gyűjtőkörénél fogva az ismeretközlő művek teljes körét gyűjti. A válogatás szempontja a minőség és a mélység. Általános olvasásra szánt ismeretközlő műveket válogatunk, melyek elsősorban a tanulás és ismeretterjesztés, esetenként a hobbi tevékenységek igényeit elégítik ki. A tudományosabb jellegű munkák közül csak azokat választjuk ki, melyek iránt várhatóan igény mutatkozik.

A szakirodalmi válogatásnál figyelembe vesszük a minőségi kulturális valamint a hiteles tudományos és ismeretterjesztő tartalmak beszerzését. Törekszünk a fontosabb szakcsoportok válogató jellegű gyűjtésére, emellett egyes, korunkban jelentős aktualitással bíró szakterületeket kiemelten kezelünk. Ezeken a területeken csak a felsőoktatási és nemzeti könyvtárak gyűjtőkörébe tartozó magas szintű tudományos szakkönyveket nem szerezzük be.

A kiemelt szakterületek a következők: (az ETO sorrendjében, zárójelben a gyűjtés célja)

- Könyvtárak, könyvtártan (belső használatra)
- Filozófia, pszichológia, „hétköznapi” pszichológia, ezoterikus irodalom (tanulás, oktatás, általános érdeklődés)
- Vallástudomány (szabad vallásgyakorlás, hitoktatás)
- Szociológia, szociográfia (tanulás, ismeretterjesztés)
- Nevelés, oktatás (oktatási intézmények, tanulás)
- Természettudományok, különös tekintettel a környezetvédelem, természetvédelem, fenntartható fejlődés, klímaváltozás területe (korunk egyik legjelentősebb természeti és társadalmi kihívása) Külön gyűjtemény: „Zöld Sarok” néven a fenntartható fejlődés, tudatos fogyasztás, környezetvédelem, biodiverzitás megőrzése területén.

- Orvostudomány, egészségmegőrzés, természetgyógyászat (egészséges életmód elősegítése, betegségmegelőzés)
- Gyümölcs – és zöldségtermesztés (kiskert és konyhakert, hobbikertészet területén felmerülő igények)
- Állattenyésztés (kisállattenyésztés, hobbi állattartás)
- Háztartás, főzés, lakberendezés, kézműves tevékenység (az olvasók körében állandóan jelenlévő igények)
- Művészet, szórakozás, sport (átfogó elemző művek, életrajzok, önéletrajzok, albumok, a sport egyes ágait bemutató művek)
- Nyelv és irodalom (nyelvtanulást segítő kiadványok, nyelvi szótárak, nyelvvizsgára, érettségire felkészítő könyvek.) Külön gyűjtemény: idegen nyelvű válogatott klasszikus és szórakoztató szépirodalmi könyvekből nagyrészt világnyelveken: angol, német, spanyol (Növekvő igény mutatkozik az idegen nyelven olvasni tudó felhasználók használók részéről)
- Földrajz (útikönyvek, a növekvő számú utazók és úti célok tekintetében)
- Magyar történelem (folyamatos igény mutatkozik hiteles és tartalmas művek gyűjtésére)

2. Dokumentumtípusok

2.1. Nyomtatott dokumentumok

2.1.1 Könyvek

A nemzeti könyvtermésből azokat gyűjti a könyvtár, amelyeket az általános feladatokból és a speciális helyi igényekből, körülményekből adódóan a gyűjtőkörbe illőnek tart. Ez vonatkozik a felnőtt, az ifjúsági és kézikönyvtári könyvanyagra egyaránt.

2.1.2. Folyóiratok

Napilapok: országos napilapok, megyei napilap. Különböző periodicitású egyéb országos és megyei lapok. A helyi újságok. A folyóiratok köre: Társadalmi, történeti, politikai, gazdasági, pedagógiai, természettudományos, mezőgazdasági, technikai, művészeti, irodalmi, kritikai, könyvtári szakmai folyóiratok. Képes, szórakoztató hetilapok, magazinok. Gyermekek-és ifjúsági folyóiratok.

2.1.3. Egyéb írásos dokumentumok

A helyismereti gyűjtemény részeként gyűjtjük az önkormányzati ülések anyagait (előterjesztéseket, jegyzőkönyveket, hatályos rendeleteket).

2.2. Audiovizuális dokumentumok

A hangoskönyv és a diafilm állományt gyarapítjuk.

A hanglemezek, DVD-filmek, videokazetta állományt már nem gyarapítjuk.

2.3 Elektronikus információhordozón rögzített dokumentumok

Önkormányzati anyagok (CD-n)

2.4 Adatbázisok: Ingyen elérhető és előfizetett adatbázisok.

3. A válogatás földrajzi szempontjai

Az állománygyarapításnál földrajzi szempontok a helyismereti gyűjtemény esetében érvényesülnek. A könyvtár a helyismereti gyűjtemény számára teljességre törekedve gyűjt minden a város történelmére és jelenére vonatkozó irodalmat, helyi szerző művét, valamint Hajdúböszörményben kiadott dokumentumot. Válogatva - a gyűjtőkörbe illő dokumentumok közül - gyűjtjük a Hajdúság irodalmát is a gyűjtemény egésze számára.

4. A válogatás nyelvi keretei és időhatárai

A könyvtár magyar és kisebb arányban idegen nyelvű dokumentumokat gyűjt. Ide tartozik a már említett idegen nyelvű, főleg szépirodalmi külön gyűjtemény, a nyelvtanulást segítő idegen nyelvű szöveggyűjtemények, kétnyelvű könyvek a gyermek és felnőtt könyvtárban egyaránt.

A gyűjtemény gyarapítása kurrens, a retrospektív gyűjtés csak a helyismereti művek körére terjed ki.

5. Példányszám – meghatározó szempont

A példányszámok meghatározásánál a dokumentum beszerzési keret mértéke határozza meg a döntést. Az esetek nagy részében egy példányban szerezzük be a könyveket. Kivételt jelentenek az iskolai kötelező olvasmányok, és a nagyon keresett, ún. sikerkönyvek, ezekből szükség esetén két vagy több példányt is beszerzünk. Ugyanazon mű új kiadása esetén a meglévő példány/ok állapota dönti el, beszerezzük-e az új kiadást. Mindig megvizsgáljuk azt is, hogy adott témában mennyi dokumentum áll a felhasználók rendelkezésére.

6. Archiválási szempont

Végleges megőrzésre csak a helyismereti gyűjtemény dokumentumai kerülnek.

7. A használat szempontjai

A gyűjtemény dokumentumainak használatára vonatkozó utasítások a *Könyvtárhasználati szabályzat*ban az egyes állomány részeknél kerülnek rögzítésre.

V. A GYŰJTEMÉNY TAGOZÓDÁSA

---

1. A felnőtt részleg könyvállománya

A könyvtár gyűjteményének legnagyobb része, amely további két állományrészre tagolódik.

1.1. Kölcsönzői állomány

A könyvtár legnagyobb gyűjteménye, a beszerzett dokumentumok döntő többsége ide tartozik. Az állomány egységei a könyvtárhasználati szabályzatban rögzített feltételek szerint kölcsönözhetők. A felhasználói igényekhez igazodva az alábbi kiemelések kerültek kialakításra:

- „Könyv utca 2” elnevezésű, a 14-18 éves korosztálynak szóló ifjúsági irodalom és jelentős képregény állomány
- Idegen nyelvű gyűjteményrész: válogatott klasszikus és szórakoztató szépirodalmi könyvekből nagyrészt világnyelveken: angol, német, spanyol
- „Zöld Sarok” néven a fenntartható fejlődés, tudatos fogyasztás, környezetvédelem, biodiverzitás megőrzése területén

1.2. Kézikönyvtári állomány

A kézikönyvtár dokumentumai helyben használhatók. Kivételes esetben a Könyvtárhasználati Szabályzatban rögzített feltételek szerint kölcsönözhetők.

2. Gyermekkönyvtári állomány

A gyermekkönyvtár a 14 éven aluli gyermekek könyvtári ellátását biztosítja. Minden korcsoport számára tartalmilag és mennyiségileg megfelelő irodalmat szerzünk be. Könyvtárunk válogatva gyűjti az általános gyűjtőkörű könyvtárakba javasolt gyermekeknek szóló ismeretterjesztő- és szépirodalmat.

A könyvállomány két részre tagolódik.

2.1. Kölcsönzői állomány

A gyermekek számára beszerzett művek nagy része ide tartozik, a kölcsönzés feltételeiről a Könyvtárhasználati Szabályzat rendelkezik.

Kiemelt gyűjtemények a gyermekkönyvtárban:

- Olvasástanulást segítő dokumentumok
- Diafilmek: a gyűjteményt mesefilmek, nagyobb gyerekeknek szóló regények filmváltozatai és ismeretterjesztő diafilmek alkotják.

- Idegen nyelvű könyvek: főként angol és német nyelvű mesék és ismeretterjesztő művek tartoznak a gyűjteménybe, amelynek létrehozását a fiatalabb generációk egyre stabilabb nyelvismerete indokolta.

2.2. Kézikönyvtári állomány

A gyűjteményt gyermekek részére készült általános lexikonok, enciklopédiák, szótárak és albumok alkotják.

3. Helyismereti gyűjtemény

A könyvtár a helyismereti gyűjtemény számára teljességre törekedve gyűjti:

- a Hajdúböszörmény történelmére és jelenére vonatkozó, helytörténeti és helyismereti jelentőségű dokumentumokat
- helyi szerzők szép- és szakirodalmi műveit
- Hajdúböszörményben született, itt élt vagy élő, innen elszármazott, itt alkotott vagy alkotó, jelentős személyekről (művészek, tudósok, politikusok, sportolók stb.) szóló írások nyomtatott vagy digitalizált formában
- elektronikus cikkgyűjteményben gyűjtjük a városra vonatkozó tartalmakat
  - helyi periodikákban megjelent minden cikket
  - megyei és országos periodikákban megjelent Hajdúböszörményre vonatkozó cikket
- a könyvtár névadójáról, Kertész Lászlóról megjelent minden releváns tartalmat gyűjtünk és őrzünk

Lehetőségeink szerint gyűjtjük a környező településeken megjelenő, Hajdúböszörménnyel kapcsolatos információt tartalmazó dokumentumokat. A gyűjtőkörbe tartoznak a nem hagyományos dokumentumok is. A már nem beszerezhető köteteket másolatban, vagy antikvár példányban próbáljuk beszerezni. A gyűjteményben jelen vannak tanulmánykötetek, monográfiák, múzeumi és levéltári évkönyvek, önkormányzati dokumentumok, a Hajdúböszörménnyel kapcsolatos szakdolgozatok nyomtatott vagy elektronikus formátumban.

A gyűjtemény csak helyben használható.

4. Segédkönyvtári állomány

Elsősorban könyvtárosi használatra itt helyezzük el a könyvtári munkára vonatkozó dokumentumokat. Szakmai, módszertani könyveket, segédkönyveket, szabványokat, bibliográfiákat tartalmaz a gyűjtemény. A legfrissebb könyvtártudományi információk elektronikus formában a Könyvtári Intézet honlapjáról érhetőek el.

5. Periodika gyűjtemény

Napilapok és folyóiratok, ill. ezek megőrzésre szánt korábbi évfolyamai alkotják. Az aktuális folyóirat kínálatról a mindenkor folyóirat-nyilvántartás nyújt tájékoztatást.

A folyóiratok közül a helyi lapokat véglegesen megőrizzük. Azokat, amelyek visszamenőleg időlegesen még tarthatnak érdeklődésre számot, 5 évig őrizzük meg, és külön nyilvántartásban vezetjük. A többit a tárgy év végén selejtezzük.

6. Hanglemez gyűjtemény

Tartalmaz: komoly-és népzenei lemezeket, vers-és prózalemezeket, az oktatást segítő zenei és irodalmi válogatásokat, nyelvlemezeket, meselemezeket, igényesebb könnyűzenei lemezeket. A gyűjteményt már nem gyarapítjuk, egységei kölcsönözhetőek.

7. Videofilm és DVD gyűjtemény

Tartalmaz: ismeretterjesztő filmeket, kötelező olvasmányok filmváltozatait, magyar és külföldi értékes filmalkotásokat, szórakoztató és családi filmeket, mesefilmeket, rajzfilmeket. Külön gyűjteményként kezeljük az *Oláh Imre Filmarchívumot*.

A gyűjtemény darabjai érvényes regisztrációval rendelkezőknek kölcsönzési díj ellenében kölcsönözhetőek. A gyűjteményt már nem gyarapítjuk.

8. Hangoskönyv gyűjtemény

Az egyre bővülő gyűjtemény CD-n tartalmaz szépirodalmi alkotásokat, regényeket, meséket, versgyűjteményeket.

A hangoskönyvek kölcsönözhetőek, a Könyvtárhasználati Szabályzat feltételei szerint.

9. Ajándékba kapott könyvek kezelése

A könyvtár kiadó vállalatoktól, a Nemzeti Kulturális Alaptól és magánszemélyektől rendszeresen kap könyveket ajándékba. A könyvtár ezeket a könyveket abban az esetben veszi állományába, amennyiben még nem rendelkezik vele, illetve a meglévő példány minősége – száma már nem megfelelő, vagy egyéb okból indokolt, hogy az állomány részévé váljon. Egyéb esetben a könyveket a fenntarthatóság és az újrahasznosítás jegyében a KönyvMegállóban helyezi el. KönyvMegálló: A lakosság számára fenntartott könyvcseré pont a könyvtár előterében.

VI. AZ ÁLLOMÁNY APASZTÁSA

Az állomány kialakításánál a gyűjtőkör részletes kidolgozása, a gyűjtés elveinek meghatározása mellett fontos elem az állomány apasztása is, hogy ne terheljék az állományt avult, fölös, és rongálódott példányok.

Az állomány apasztás főbb szempontjai:

1. A tervszerű állományapaszítás: a könyvtár rendeltetésszerű feladatainak ellátására elsősorban tartalmi szempontból alkalmatlanná vált dokumentumoknak az állományból folyamatosan történő kivonását jelenti.

Okai:

- a) A dokumentum tartalmilag elavult, a benne foglalt ismeretanyag tudományos vagy világnézeti szempontból meghaladtá vált. A tartalmilag elavult dokumentumokat a könyvtár vezetője ipari felhasználásra vagy újrahasznosítás céljára eladhatja, vagy iskolai papírgyűjtésre átadhatja a helyi oktatási intézmények részére. A törlés megyei hatókörű városi könyvtár szakmai javaslata alapján a fenntartó engedélyével történik.

Azokat a fölösleges dokumentumokat, amelyeket sem más könyvtár, sem a könyvkereskedelem átvenni nem kíván, a könyvtár - a 7/1968. (II. 4.) PM rendelet 4. §-ának (6)-(8) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével - magánszemélynek is eladhatja.

- b) A dokumentum iránti olvasói igény csökkenése miatt a példányszám egy része fölöslegessé vált.
- c) A dokumentum egészéről (feltéve, hogy azt másolata is érdemben pótolhatja) a könyvtár által tartós megőrzésre nyilvántartásba vett másolat készült.
- d) A könyvtár gyűjtőköre módosult.

2. Természetes elhasználódás: a dokumentum rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná válása (elrongyolódás, megcsonkulás stb.) Természetes elhasználódás címén a dokumentumoknak az állomány-nyilvántartásból való kivezetését (törlését) a könyvtár vezetője engedélyezi, ezzel egy időben a fenntartót tájékoztatni kell a törlési jegyzék és jegyzőkönyvek alapján. Az éves statisztikai adatszolgáltatás során a törlésre került dokumentumokról a fenntartó a statisztikai adatforrásból is tájékozódik.

3. Az elháríthatatlan esemény (vis maior) következtében hiányzó, illetőleg megsemmisült vagy használhatatlanná vált dokumentumokat csak a fenntartó előzetes hozzájárulásával, a felelősség tisztázása után szabad az állományból kivezetni.

4. A bűncselekmény következtében keletkezett, a hiányzó dokumentumokat ezen a címen csak akkor szabad - a fenntartó előzetes hozzájárulásával - kivezetni, ha a büntető eljárás során nem volt megállapítható a bűncselekmény elkövetője, illetőleg az, hogy a bűncselekményt az eljárás alá vont személy követte el.

5. Pénzben megtérített követelés: Ha a kölcsönvevő a dokumentumot nem szolgáltatta vissza, de a dokumentum elvesztése, megsemmisülése vagy megrongálódása nyomán keletkezett tényleges kárt pénzben megtérítette, a könyvtár a dokumentumot *pénzben megtérített követelés* címén - a fenntartó tájékoztatása mellett - az állományból kivezetheti.

6. Behajthatatlan követelés: Ha a peres eljárás, illetőleg a végrehajtás eredménytelennek bizonyul az elveszett dokumentum behajtása során, a szóban forgó dokumentumokat *behajthatatlan követelés* címén kell a könyvtár állomány-nyilvántartásából kivezetni.

A könyvtár megőrző feladatán a tudományos, történeti kutatások szempontjából jelentős, - nyilvános közkönyvtár esetében a főként helyismereti, helytörténeti területre vonatkozó- a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott dokumentumoknak az állományban való végleges megtartását kell érteni. Az olyan dokumentumokat, amelyekkel kapcsolatban a könyvtárnak megőrző feladatot kell ellátnia, legalább egy példányban akkor is meg kell tartani a könyvtárban, ha azok tartalmilag elavultak.

Az állományból való törlést a 3/1975. (VIII.17.) KM-PM együttes rendelet alapján kell végezni.

VII. Záró rendelkezések

A könyvtár Gyűjtőköri Szabályzata az SZMSZ mellékleteként a fenntartó jóváhagyásával lép életbe.

A Kertész László Városi Könyvtár Gyűjtőköri Szabályzatát jóváhagyom.

Hajdúböszörmény, 2025. év febr. hó 25. nap

.....

a könyvtár fenntartója nevében

.....

könyvtárigazgató

4. sz. melléklet
A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR
ÁLLOMÁNYELLENŐRZÉSI SZABÁLYZATA

A könyvtár állományának időszakonkénti ellenőrzése, az Állományellenőrzés (hivatalos elnevezéssel leltározásnak is nevezik) célja az állomány vagyoni felmérése darabszám és érték alapján.

Végrehajtását a 3/1975. (VIII.17./KM-PM) számú együttes rendelet szabályozza.

Az állományellenőrzés során a könyvtár egyedi nyilvántartású dokumentumainak adatait (raktári jelzet, cím, szerző, darab) összehasonlítjuk az alapnyilvántartás (Huntéka integrált könyvtári rendszer katalógus moduljában szereplő) adataival és megállapítjuk az eltéréseket, azaz a hiányt és a többletet.

I. Az állományellenőrzés rendje

1.1. Időszaki leltározás

A 25 001-75 000 közötti dokumentumszámú állománynál 5 évenként, a 75 001-250 000 könyvtári egységgel rendelkező könyvtárak 8 évenként szükséges elvégezni.

Könyvtári egység:

- a) könyvek esetében a kötet,
- b) folyóiratok és egyéb időszaki kiadványok esetében
  - a bekötött időszaki kiadványok körében a kötet,
  - a bekötetlen időszaki kiadványok esetében a kötési egység,
- c) mikrofilm esetében a címleírási egység (mű, mű részlete),
- d) minden más dokumentum esetében a darab.

Az állomány nagyságának megállapításánál figyelembe kell venni minden egyedi nyilvántartású dokumentumot, (könyv, bekötött folyóirat, hangkazetta, hanglemezt, videokazetta, CD, CD-ROM, DVD, diafilm) tehát a csoportos leltárkönyv állománymérleg részének teljes darabszámát. Ez a teljes körű állományellenőrzés.

Minden második időszaki leltár részleges, ekkor - a 250 000-nél kevesebb könyvtári egységgel rendelkező könyvtár esetében – a teljes állomány legalább 20%-át kell ellenőrizni, a revízió alá jól lekülönített állományegységeket kell bevonni. (pl.: kézikönyvtár, gyermekrészleg)

1.2. Soron kívüli leltározás

A következő okok miatt kell végezni:

- ha az állományban elháríthatatlan esemény (vis maior) vagy bűncselekmény károkat okozott. Ilyen esetben csak az állomány károsodott részére kell a leltározást kiterjeszteni.
- a fenntartó valamilyen okból elrendeli:
  - a) azt a könyvtár vezetőjének személyében bekövetkezett változás miatt indokoltnak tartja, vagy
  - b) a könyvtárban olyan (elhelyezési stb.) körülmények állnak fenn, amelyek folytán a társadalmi tulajdon védelme nincs kellően biztosítva (csak arra a raktárára, raktárrészlegére, gyűjteményére, tárára kell kiterjeszteni, amelynek ellenőrzését a fennálló körülmények indokolják).

1.3. Az ellenőrzés módja

- (1) A **folyamatos leltározást** a könyvtár az állomány részlegeiben egymás után és valamennyi dokumentumra kiterjedően meghatározott időtartam alatt, a könyvtári szolgáltatások szüneteltetése nélkül bonyolítja le.
- (2) A **fordulónapi leltározást** meghatározott nappal (fordulónappal) kezdődően és a fennálló állapotnak megfelelően kell a könyvtárban végrehajtani. A fordulónapi leltározás időtartama alatt a könyvtári szolgáltatások szüneteltethetők. A 75 000-nél több könyvtári egységgel rendelkező könyvtár fordulónapi leltározást nem végezhet.

II. Az állományellenőrzés menete

Minden leltározást a fenntartóval előzetesen egyeztetni kell, és a leltározási tervet jóvá kell hagyatni.

2.1. Előkészítés, leltározási ütemterv készítése (időszakos esetében)

Már a következő évi munkatervbe be kell tervezni.

Két példányban készül (egy példány a fenntartóé, egy példány a záró jegyzőkönyv mellélete lesz) és a következőket tartalmazza:

- a leltározás módját (folyamatos vagy fordulónapi)
- a leltározás mértékét (teljes körű vagy részleges)
- részleges esetén a kijelölt állományrész megnevezését

- az elvégzendő feladatok sorrendjét (előkészítés, a nyilvántartások és az állomány rendezése, egyeztetés, az állományellenőrzés lezárása) és várható időtartamát, a kezdet és a várható befejezés dátumát (ideje a legkevésbé forgalmas időszakra, a nyári hónapokra essen), az egyes részlegek ellenőrzésének időrendjét
  - a résztvevő személyek nevét (a teljes ellenőrzésben minden szakalkalmazott részt vesz)
  - a záró jegyzőkönyv elkészítésének határidejét
- *A nyilvántartások és az állomány rendezése*

E munkafolyamatok közben a szolgáltatások még nem szünetelnek.

- a Huntéka integrált könyvtári rendszer katalógus moduljának felülvizsgálata
- a kölcsönzői nyilvántartás rendezése (késedelmes olvasók felszólítása)
- az állomány szoros raktári rendbe rendezése (közben az elavult, megrongálódott dokumentumok állományból való kivonása)

➤ *Egyeztetés, lehasonlítás*

Az egyedi nyilvántartású dokumentumok leltározása mindig tételesen (a könyvtári egységek számának, a címeknek és a leltári jelzetnek az együttes figyelembevételével) történik.

A leltározásban legalább két személynek kell részt venni.

A műveleteket a következő szabályok figyelembevételével kell elvégezni:

- A szakalkalmazottak párban dolgoznak.
- A dokumentumokra - a katalógus modullal történt egyeztetést követően - az elvégzett egyeztetést jelző bélyegző kerül (az évszámot jelölő dátumbélyegző).
- Az ellenőrzésbe az olvasói nyilvántartásokat is be kell vonni.
- Azokat a dokumentumokat, amelyeket a könyvtár kikölcsönzött, vagy fordításra, kötetítésre, restaurálásra, másoltatásra, letétbe adott át - és az átadás megtörténtét szabályszerűen igazolni tudja - a leltározás során meglevő dokumentumnak kell tekinteni.
- A problémás dokumentumokat az ellenőrzés végén újra revízió alá kell vonni.
- Az egyeztetés befejezése után a szolgáltatásokat újra meg kell kezdeni. A hátralévő munkákat a szolgáltatások folyamatos biztosítása mellett kell elvégezni.

III. Az állományellenőrzés lezárása

3.1. A hiány megállapítása, a káló értékének kiszámítása

Ha a hiány összege a kálót meghaladja, két törlési jegyzéket kell készíteni (1. megengedhető hiány; 2. normán felüli hiány).

A jegyzékeket dokumentumtípusonként kell összeállítani.

3.2. A zárójegyzőkönyv elkészítése (az állományellenőrzést követő 10 napon belül) amely tartalmazza:

- a leltározás jellegét (időszaki, soronkívüli)
- a leltározás számszerű végeredményét (érték és darab szerint dokumentumtípusonként)
- az egyedi nyilvántartású dokumentumok esetében a hiányzó, illetőleg a többletként jelentkező dokumentumok tételes felsorolását, az összesített nyilvántartású dokumentumok esetében pedig a hiányzó vagy többletként jelentkező dokumentumok összesített (dokumentumfajta szerinti) megjelölését.
- a megengedhető és a tényleges hiányt
- a mellékleteket (a feladatterv és a hiányjegyzékek)

A leltározásról felvett jegyzőkönyvben megállapított hiány, illetőleg többlet okait a könyvtár köteles a jegyzőkönyv felvételétől számított 30 napon belül kivizsgálni. Egyben - a felelős személyek felelősségrevonása mellett (13. §) - intézkedni kell az előidéző okok lehetőség szerinti megszüntetésére. A vizsgálat eredménye alapján szükséges intézkedéseket a könyvtár vezetője haladéktalanul köteles megtenni.

A jegyzőkönyvet a mellékletekkel együtt két példányban, az elkészítést követő három napon belül továbbítani kell a fenntartónak. A felülvizsgálat és a törlések engedélyezése után egy példányt a fenntartó visszajuttat az intézménynek.

IV. Kivezetés (törlés) az állomány nyilvántartásból

A törlés munkálatai: a hiányzó dokumentumok kivezetése a Huntéka integrált könyvtári rendszerből.

(1) A könyvtár állomány nyilvántartásából a dokumentumokat

a) selejtezés, vagy

b) egyéb ok

címén szabad kivezetni (törölni),

(2) A könyvtár állományában meglévő, de a könyvtár rendeltetésszerű feladatainak ellátására alkalmatlanná vált dokumentumok selejtezés esetén való kivezetésére (törlésre)

a) tervszerű állományapaszítás során vagy

b) természetes elhasználódás folytán kerülhet sor.

(3) A könyvtár állományából hiányzó dokumentumok egyéb okból a következő címeken vezethetők ki:

a) elháríthatatlan esemény,

b) bűncselekmény,

c) behajthatatlan követés,

d) pénzben megtérített követelés,

e) megengedhető hiány (káló) kapcsán,

f) normán felüli hiány.

V. Záró rendelkezések

Az Állományellenőrzési Szabályzat a Szervezeti és Működési Szabályzat mellékleteként, annak a fenntartó általi elfogadásával lép érvénybe.

Hajdúböszörmény, 2025. év. február. hónap 25. nap

.....
a könyvtár fenntartója nevében

.....
könyvtárigazgató

5. sz. melléklet
A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRHASZNÁLATI SZABÁLYZATA

Hajdúböszörmény Város Önkormányzata a Kertész László Városi Könyvtár használatának szabályait a következők szerint állapítja meg:

A Kertész László Városi Könyvtár (továbbiakban könyvtár) általános gyűjtőkörű nyilvános közkönyvtár, amely a gyűjteményeihez, szolgáltatásaihoz való hozzáférést korlátozás nélkül, mindenki számára biztosítja.

Könyvtárhasználati Szabályzatában a szolgáltatások felhasználók általi igénybevételének körülményeit szabályozza, az 1997/140. törvény, valamint a 2012. évi CLII. törvény előírásainak figyelembe vételével.

Címe: Kertész László Városi Könyvtár

4220 Hajdúböszörmény, Bocskai István tér 2.

Postacíme: 4220 Hajdúböszörmény, Pf.: 74.

Fenntartója: Hajdúböszörmény Város Önkormányzat Képviselő Testülete

Nyitvatartás:

<u>Felnőtt könyvtár</u>		<u>Gyermekek könyvtár</u>	
Hétfő:	8-17	Hétfő:	8-17
Kedd:	8-12	Kedd:	zárva
Szerda:	8-17	Szerda:	8-17
Csütörtök:	8-17	Csütörtök:	8-17
Péntek:	8-17	Péntek:	8-12
Szombat:	8-12	Szombat:	8-12

A könyvtár nyitva tartása a nyári időszakban (július, augusztus hónapban) és a kiemelt ünnepek alatt ettől eltérhet.

I. A könyvtárhasználat feltételei

A könyvtár szolgáltatásait igénybe veheti mindenki, aki a könyvtárhasználat feltételeinek megfelel, a jelen Könyvtárhasználati Szabályzat rendelkezéseit és az intézmény Házirendjét magára nézve kötelezőnek ismeri el.

1. TÉRÍTÉSMENTES ALAPSZOLGÁLTATÁSOK:

- Egyéni és csoportos látogatások az olvasóteremben, és a kölcsönző térben.
- Az olvasóteremben elhelyezett kézikönyvek, hírlapok, folyóiratok helyben használata.
- A könyvtár állományát feltáró online katalógus használata, használatához a könyvtáros segítségét is lehet kérni.
- Információ a könyvtár gyűjtőköréről és szolgáltatásairól.
- Tájékoztató más könyvtárak állományáról, szolgáltatásairól, a könyvtári rendszerről, együttműködési területekről.
- Könyvtári rendezvények látogatása.
- Közhasznú információszolgáltatás.
- Wifi szolgáltatás a könyvtár egész területén.

A helyben használat szabályai:

Hagyományos dokumentumok használatának szabályai:

- A könyvtár kézikönyvtárának hagyományos dokumentumai az elmélyült tanulást, kutatást segítik, ezért ez az állományrész nem kölcsönözhető.
- Kivételes esetben - a könyvtáros külön engedélyével - a kézikönyvtár állományába tartozó dokumentumokat ki lehet kölcsönözni 2 munkanapra, hosszabbításra nincs lehetőség. A kölcsönzés feltétele a könyvtári tagság. Amennyiben az olvasó kézikönyvről, folyóíatról másolatot készített, a dokumentum kivételét az olvasóteremből engedélyeztetni, visszahozatalát igazolni kell.
- Helyismereti műveket, vagy különleges értékkel bíró dokumentumokat kölcsönözni nem lehet.

Elektronikus dokumentumok használatának szabályai:

A látássérültek számára beszerzett eszközök (nagyító és felolvasógép, számítógépes szoftverek használata ingyenes.

2. TÉRÍTÉSHEZ KÖTÖTT SZOLGÁLTATÁSOK:

A szolgáltatások érvényes regisztrációval vagy beiratkozással vehetők igénybe. Regisztráláskor a felhasználó aláírásával tanúsítja, hogy a Könyvtárhasználati Szabályzatban leírtakat ismeri és elfogadja.

2.1. Kölcsönzés

A beiratkozás az olvasó személyi adatainak rögzítését és a beiratkozási díj megfizetését jelenti, amelyet az olvasó nevére kiállított olvasójegy igazol, és a beiratkozás napjától számított 1 évre szól. A könyvtár az 1997. évi CXL.tv. és a 6/2001. (I.17.) kormányrendelet alapján kedvezményeket biztosít (regisztrációs /beiratkozási/ díj ld. *Melléklet*).

A beiratkozási díj fizetése alól mentesülnek:

- a 16 éven aluliak (1997. évi CXL. tv.);
- a 70 éven felüliek (1997. évi CXL. tv.);
- a könyvtári dolgozók (6/2001. (01.17.) Korm. rendelet)
- a muzeális intézmények és a levéltárak dolgozói (6/2001. (01.17.) sz. Korm. rendelet szerint);
- a „Magyar igazolvánnyal” vagy „Magyar hozzátartozói igazolvánnyal” rendelkezők (319/2001. Korm. rendelet szerint);
- a súlyos fogyatékossgot tanúsító szakorvosi/háziorvosi igazolással (335/2009 (XII.29) Korm rendelet és 49/2009 (XII. 29) EÜM rendelet) rendelkezők;

A könyvtár saját döntése alapján ingyenességet biztosít a fogyatékkal élőknek, így a látássérülteknek is, és az örökös könyvtári tagoknak.

50%-os kedvezmény jár a jogosultság érvényességének idejére:

- az érvényes diákigazolvánnyal rendelkező tanulóknak, hallgatóknak (6/2001. (01.17.) Korm. rendelet),
- a nyugdíjasoknak 70 éves korig,

A beiratkozási díj alóli mentességet, vagy a kedvezményre való jogosultságot igazolni kell.

2025. január 1-jétől érvényes: A gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló, 2024. évi XXX. törvény 39. §-a 16 éves korról 25 évre emelte a könyvtári beiratkozás díjmentességének határát. Ennek eredményeként 2025. január 1-jétől a 25 év alattiak (csakúgy mint a 70 év fölöttiek) ingyenesen iratkozhatnak be a könyvtárakba.

A beiratkozáshoz és a kezesség vállalásához szükséges adatok:

- a. természetes személy esetében:
  - név, születési családi és utónév;

- anyja születési családi és utóneve;
- születési hely és idő; állandó lakcím, tartózkodási vagy levelezési cím;
- b. jogi személy esetében:
  - hivatalos okirat szerinti megnevezése,
  - székhely címe (irányítószám, település, utca, házszám),
  - levelezési címe, telefonszáma,
  - a képviseletre jogosult személy(ek) neve, beosztása,
  - a használatra jogosult képviselő(k) személyi adatai (név, lakcím, tartózkodási hely vagy levelezési cím),
  - aláírási címpéldány hitelesített másolata.
- c. Bizonyos szolgáltatások igénybevételéhez a használó egyéb elérhetőségi adatai (e-mail, telefonszám) is szükségesek lehetnek, amennyiben hozzájárul az adatok megadásához.

A személyi adatváltozás bejelentése a könyvtárhasználó, a változás átvezetése a könyvtáros kötelessége. A beiratkozás alkalmával a könyvtár olvasójegyet állít ki, amely a kiállítás napjától 1 évig érvényes, és másra át nem ruházható. Az olvasójegy elvesztését be kell jelenteni. A könyvtár a bejelentést megelőző visszaélés következményeiért felelősséget nem vállal. Az érvényességi időn belül elvesztett olvasójegyet a könyvtár díj fizetése ellenében pótolja.

Az intézmény a felhasználók adatainak kezelésekor az Adatvédelmi szabályzatban leírtak szerint jár el. A felhasználók könyvtárhasználati nyilatkozatot töltenek ki, a gyermekkönyvtárba beiratkozottak szülei kezességvállalói nyilatkozatot írnak alá, melyben kötelezettséget vállalnak gyermekeikért.

2.1.1. Könyvek, diafilmek, hangoskönyvek és egyéb audiovizuális dokumentumok kölcsönzése:

- A **kölcsönzés** időtartama: 3 hét. Egy alkalommal 6 darab dokumentum kölcsönözhető, az olvasók egy címből csak egy példányt kölcsönözhetnek. Esetenként a hosszabb zárvatartás (pl. nyári szünet) miatt 8 dokumentum kölcsönzése engedélyezett.

Lehetőség van a kölcsönzési határidő meghosszabbítására a lejáratí időn belül személyesen vagy telefonon, emailben, vagy az online katalóguson keresztül, amennyiben a dokumentumra nincs érvényes előjegyzés. Nem hosszabbítható lejárt határidejű dokumentum a késedelmi díj megfizetése nélkül. A kölcsönzött dokumentumokat kétszeri alkalommal hosszabbíthatja az olvasó.

A kölcsönzés feltétele a beiratkozás.

➤ **Előjegyzés**

Előjegyzés kérhető a könyvtár állományába tartozó mások által kikölcsönzött dokumentumokra.

Az előjegyzett dokumentumokat figyeljük, az olvasó kérésére a beérkezésről értesítést küldünk (telefonon, e-mail-ben). Az előjegyzett dokumentumot 1 hétig tartjuk.

Az előjegyzésért külön díjat nem számolunk fel.

Könyvtárközi kölcsönzés

Azok a dokumentumok, amelyek a könyvtár állományában nem találhatók meg, más könyvtárak állományából elérhetőek, könyvtárközi kölcsönzés keretében. A kölcsönzési idő megállapítása a kölcsönadó könyvtár feltételei szerint történik.

A dokumentum könyvtárközi kölcsönzésének kérésekor tájékoztatni kell az olvasót a könyvtárközi dokumentumszolgáltatás lehetséges formáiról.

Ezek: 1. eredeti formátum; 2. másolat; 3. elektronikus forma.

A szolgáltatás térítési díja a következő:

- a. eredeti formátum kérése esetén: a kérő olvasónak a kért dokumentum visszaküldésének költségét (postaköltség, ajánlási díj) kell fizetnie. A postai díjszabást igazoló ajánlott feladóvevényen szereplő összeget a kért dokumentum visszaküldése után kell megtéríteni.
- b. másolat: a másolat költségét kell megtéríteni
- c. elektronikus forma: a dokumentumnak a könyvtár számítógépén való megtekintése ingyenes. A kért dokumentum kinyomtatása esetén a nyomtatási költséget kell kifizetni. A másolat elkészítésének költségét a küldő könyvtár határozza meg.

A szolgáltatás beiratkozott felhasználók részére vehető igénybe.

2.1.2. Folyóiratok kölcsönzése

A könyvtár gyűjteményében lévő folyóiratok érvényes beiratkozással rendelkező olvasók számára kölcsönözhetők. A kölcsönzési határidő 5 nap.

2.1.3. DVD-és videofilm kölcsönzés

A kölcsönzés feltétele az érvényes beiratkozás.

Kölcsönzéskor a könyvtár kezelési költséget számol fel. (díja: ld. a melléklet díjtáblázatában). A fogyatékkal élőknek és az örökös könyvtári tagoknak a szolgáltatás ingyenes. Iskolai csoportoknak, osztályoknak tanulmányokhoz történő felhasználás esetén ingyenes DVD és videofilm kölcsönzést biztosítunk.

Alkalmanként két film kölcsönözhető. Kölcsönzési idő: 2 nap

A határidő hosszabbítására nincs lehetőség. Késedelem esetén díjat kell fizetni. (ld. a melléklet díjtáblázatában)

A videofilmet visszatekerceszt állapotban kérjük visszahozni. Rongálódás esetén a videokazetta ill. a DVD beszerzési árát meg kell téríteni!

Az Oláh Imre Filmarchívum filmjei a DVD-ék kölcsönzési feltételei alapján kölcsönözhetők.

ELJÁRÁS KÉSEDELEM ESETÉN

A kölcsönzési határidő lejártá után a könyvtár felszólítja az olvasókat a dokumentumok visszahozatalára.

A lejáratot követő első héten felszólítjuk a késedelmes használót a dokumentum(ok) visszahozatalára, amennyiben a dokumentum(ok) nem kerülnek vissza, három egymást követő héten újabb felszólításokat küldünk.

Késedelem esetén késedelmi díjat számítunk fel, a díjakat lásd a *Mellékletben*. Kölcsönözni csak a tartozások (dokumentumok, késedelmi díj) rendezése után lehet.

Azok a felhasználók, akiknek a lejáratot követő egy éven túli dokumentum tartozása van és a könyvtár nem tudja a tartozását behajtani, átmenetileg kizárják magukat a könyvtárhasználat további lehetőségéből!

TÉRÍTÉS

Az elveszett, vagy megrongálódott dokumentumokat azonos vagy újabb kiadású példánnyal kell pótolni, vagy azokat a könyvtár által megállapított értékben megtéríteni. A könyvtár a dokumentum gyűjteményi értékét kéri, amely az eredeti ár többszöröse is lehet. Ettől eltérő esetben lásd: 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet

2. 2. Reprográfiai szolgáltatás (másolás, nyomtatás, szkennelés)

A könyvtár állományában lévő dokumentumokról és nem könyvtári anyagokról a copyright jogok figyelembe vételével másolat kérhető. A másolat csak magáncélra használható. Nem magáncélú felhasználás céljára kizárólag szerzői jogvédelem alá nem eső dokumentumokról lehet másolatot készíteni vagy készíttetni.

Nagyobb mennyiségű másolatot meghatározott időre készítünk el.

A könyvtár által készített fénymásolatot és egyéb nyomtatott anyagot kérésre spirálozzuk.

A reprográfiai szolgáltatást és spirálozást a könyvtár díjtáblázata alapján végezzük. (díjtételek ld. a mellékletben)

2. 3. Számítógép és internethasználat

Felhasználóink számára lehetővé tesszük a hagyományos könyvtári szolgáltatáson túl az informatikai eszközök segítségével elérhető szolgáltatások igénybevételét.

Számítógépen dolgozni csak regisztrált felhasználónak lehet a könyvtárossal egyeztetett céllal, és a könyvtáros felügyeletével az alábbi feltételek elfogadása mellett:

- az internethasználók adatait a könyvtár regisztrálja
- nem szabad megváltoztatni a gépek beállításait
- a számítógépekről nem szabad letörölni semmilyen adatot, és nem szabad feltelepíteni sem saját, sem más forrásból származó szoftvert
- a gépekbe saját adathordozót (pendrive, CD/DVD, cserélhető merevlemez stb.) betenni csak a könyvtáros engedélyével és tudtával lehet
- Internetezni, nyomtatni, a számítógépet használni (szövegszerkesztés, egyéb számítógépes program használata) használati díj ellenében lehet (díjak ld. a mellékletben!). Örökös könyvtári tagok számára az internetszolgáltatás ingyenes.

II. Általános szabályok

A könyvtár tereiben betartandó általános szabályokat a könyvtár Házirendje (7. sz. melléklet) tartalmazza. A könyvtár házirendjét megszegő, a használat szabályait be nem tartó olvasótól a szolgáltatások teljesítését az intézmény ideiglenesen megvonja. A látogatók észrevételeikkel, javaslataikkal a könyvtárosokhoz és az intézmény vezetőjéhez fordulhatnak. Panaszaikkal a Panaszkezelési szabályzat rendelkezései szerint élhetnek.

III. Záró rendelkezések

Az önkormányzat által meghatározott Könyvtárhasználati Szabályzat a Szervezeti és Működési Szabályzat melléklete. A szabályzat a fenntartó által történt elfogadás után lép életbe.

Melléklet: A könyvtár szolgáltatási díjai

A Kertész László Városi Könyvtár Könyvtárhasználati Szabályzatát jóváhagyom.

Hajdúböszörmény, 2025. év február hónap 25. nap

.....
a könyvtár fenntartója nevében

.....
könyvtárigazgató

MELLÉKLET
A könyvtár szolgáltatási díjai

Beiratkozási díj:

▪ dolgozóknak	2000 Ft
▪ diákoknak (50 % kedvezmény)	1000 Ft
▪ nyugdíjasok, munkanélküliek	1000 Ft
▪ 16 éven, (2025.01.01.-től) 25 éven aluliaknak, 70 éven felülieknek	ingyenes
▪ könyvtári, levéltári és muzeális intézmények dolgozói	ingyenes
▪ fogyatékkal élők és örökös könyvtári tagok	ingyenes

Késedelmi díj:

▪ könyv, hangoskönyv, diafilm	10 Ft/ dokumentum / nap
▪ videofilm és DVD esetében	100 Ft / dokumentum / nap

Elveszett olvasójegy pótlása: 200 Ft

Elveszett dokumentum térítése:

Minden eset egyedi elbírálás alá esik, a díj mértékét a dokumentum gyűjteményi értéke határozza meg.

DVD és videofilm kölcsönzés:

Kezelési költség 200 Ft/db/2 nap

Könyvtárközi kölcsönzés:

eredeti formátum	a kért dokumentum visszaküldésének postai költsége
másolata	a másolat költsége
elektronikus forma	a másolat költségét a küldő könyvtár határozza meg

Fénymásolás díjai:

▪ A/4-es egyoldalas	40 Ft
▪ A/4-es kétoldalas	60 Ft
▪ A/3-as egyoldalas	80 Ft
▪ A/3-as kétoldalas	120 Ft

Spirálozás:

▪ 1-45 lapig	200 Ft
▪ 46-125 lapig	300 Ft
▪ 126-210 lapig	400 Ft

Internet- és számítógép-használat: Minden megkezdett 30 perc 200 Ft

Nyomtatás:

▪ fekete-fehér 1 oldalas	40 Ft
▪ fekete-fehér 2 oldalas	60 Ft
▪ színes oldalanként	200 Ft

Szkennelés:

▪ A/4-es	50 Ft
▪ A/3-as	100 Ft

6. sz. melléklet
A KERTÉSZ LÁSZLÓ VÁROSI KÖNYVTÁR SZABÁLYZATA
A BÉREN KÍVÜLI JUTTATÁSOKRÓL

Bevezetés

A szabállyal a Kertész László Városi Könyvtár figyelembe véve a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényt (a továbbiakban: Szja tv.), valamint a helyi sajátosságokat, a béren kívüli juttatási rendszer helyi szabályait a következők szerint határozza meg

A szabályzat célja és hatálya

A szabályzat célja, a munkavállalók részére egységes elvek alapján szabályozott béren kívüli juttatások biztosítása. A szabályzat a Kertész László Városi Könyvtárral jogviszonyban állókra terjed ki.

1. A béren kívüli juttatás összege

A béren kívüli juttatásra felhasználható éves keretösszeget Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete éves költségvetési rendeletében minden év február 15-ig határozza meg, mely magában foglalja a munkáltatót terhelő közterheket is.

Az éves keretösszeget ezer forintra kerekítve kell megállapítani, kivéve, ha a keretösszeg megfelel:

- a legalacsonyabb értéknek vagy
- a legmagasabb értéknek.

2. A béren kívüli juttatásként választható juttatások

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény szerint, a költségvetési szervek által foglalkoztatottak éves béren kívüli juttatásának kerete, illetve béren kívüli juttatást nem nyújtó költségvetési szervek esetében az egy foglalkoztatottnak éves szinten - az Szja tv. 71. § (1) bekezdésében meghatározottak alapján adott juttatások – az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterheket is magában foglaló együttes összege, törvény eltérő rendelkezése hiányában nem haladhatja meg a 400 000 forintot.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (1) bekezdése értelmében: „71. § (1) Béren kívüli juttatásnak minősül – ha a juttató a munkáltató- a munkavállalónak az adóévben a Széchenyi Pihenő Kártya – Szálláshely alszámla.

A hatályos jogszabályok értelmében a béren kívül választható juttatások:

A Kertész László Városi Könyvtár kedvezményes béren kívüli juttatásként évente maximum bruttó 400.000 Ft, de minimum nettó 12.500 Ft/fő/hó támogatást adhat évente a SZÉP kártyára összesen a munkavállalójának. Ha valamely munkavállaló nem dolgozik egész évben, akkor időarányosan részesülhet a béren kívüli juttatásból a SZÉP kártyára.

A béren kívüli juttatás igénybevételéhez főként megrendelése szükséges. A kártya megrendelése a munkavállalók igénylése alapján a Kertész László Városi Könyvtárban dolgozó munkavállaló feladata, a kártya megrendelésével, használatával, a támogatás igénybevételével kapcsolatban az igénylőt semmilyen költség nem terheli.

3. A béren kívüli juttatás keretösszegének felhasználása

A juttatás kifizetését a bankszámla kivonat igazolja.

3.1 Nyilatkozat a béren kívüli juttatási keret igénybevételéről

- a) *A tárgyév január 1-én a munkavállaló jogviszonnyal rendelkező nyilatkozata*
A munkavállaló írásban tárgyév január 31-ig köteles nyilatkozni arról, hogy a béren kívüli juttatás összegére igényt tart. (2. sz. melléklet)
- b) *Amennyiben a munkavállaló jogviszonya év közben keletkezik:*
Ha a munkavállalói jogviszony év közben keletkezik, a munkavállaló a béren kívüli juttatás éves keretösszegének időarányos részére jogosult. A keretösszeget ezer forintba kerekítve kell megállapítani. A jogosultsági idő számításakor az adott évi naptári napjainak számát kell figyelembe venni. A munkavállalót a jogviszony keletkezésekor tájékoztatni kell a részére megállapított keretösszegről. Amennyiben a munkavállaló jogviszonya év közben keletkezik, írásban köteles nyilatkozni.
- c) *Az áthelyezéssel érintett személy béren kívüli juttatása*
Ha a munkavállalót a tárgyév közben áthelyezik, béren kívüli juttatásra az egyes munkáltatóknál időarányosan jogosult.

Nyilatkozat-tételi határidők:

- A tárgyév január 1-én a munkavállaló jogviszonnyal rendelkező munkavállaló január 31-ig köteles nyilatkozni,
- amennyiben a munkavállaló jogviszonya év közben keletkezik, az első munkában töltött napot követő 10 munkanapon belül köteles nyilatkozni.

4. Béren kívüli juttatás a munkavállaló év közbeni jogviszonyának megszűnése esetén

Ha a munkavállaló jogviszonya a tárgyév közben szűnik meg, az időarányos részt meghaladó mértékben igénybe vett béren kívüli juttatás értékét a jogviszony megszűnésekor

- a) amennyiben a juttatás vissza nem adható vissza kell fizetni, vagy
- b) amennyiben a juttatás természete miatt a juttatás visszaadható, a munkavállaló választása szerint a juttatást
  - vissza kell adni, vagy
  - vissza kell fizetni.

Nem kell visszafizetni a béren kívüli juttatás értékét, ha a jogviszony a munkavállaló halála miatt szűnik meg.

5. Nem jogosult béren kívüli juttatásra

Nem jogosult béren kívüli juttatásra a munkavállaló azon időtartam vonatkozásában, amelyre munkabérre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a 30 napot. (A távollétek időtartamát – a jogosultság szempontjából – nem lehet összeszámítani.)

Ilyen távollétnek minősül különösen a terhességi gyermekágyi segély, GYED, GYES időtartama, 30 napot meghaladó bármely jogcímen igénybe vett fizetés nélküli szabadság. Amennyiben a 30 napot meghaladó keresőképtelenség időtartamára helyettes munkavállaló kerül alkalmazásra, az esetben a távolléte időtartamára a helyettes munkavállalót illeti a juttatás.

Ha a munkavállaló az előzőek miatt az időarányos részt meghaladó mértékben vett igénybe béren kívüli juttatást, a többletjuttatást a távollét vége utáni első munkanapon kell visszafizetni, illetve a juttatást visszaadni a munkavállaló év közbeni munkavállalói jogviszony megszűnésére vonatkozó szabályok szerint.

6. béren kívüli juttatás keretösszegének munkavállalónkénti felhasználása

A béren kívüli juttatás felhasználásról kimutatás készül. Vezetői utasítás alapján a kifizetés megtörténik.

7. A béren kívüli juttatások biztosításának rendje

7.1. A költségvetési koncepcióban, majd a tervezéskor a béren kívüli juttatásra felhasználható összeg meghatározása

A költségvetési koncepcióban, valamint a költségvetési terv javaslat összeállításakor a Kertész László Városi Könyvtár igazgatója, illetve az általa kijelölt személy köteles javaslatot tenni az érintett költségvetési évre vonatkozó béren kívüli juttatásra.

A javaslatnak tartalmaznia kell:

- a béren kívüli juttatással érintett munkavállalók számát, valamint az ismert nem teljes évre való jogosultságokat,
- a béren kívüli juttatások személyenkénti éves keret összegét, valamint
- a munkavállalók állományára vonatkoztatott összesített éves keret összeget.

A keretösszeg meghatározásánál a személyenként meghatározott legkisebb és legmagasabb összeghatárokhoz kell igazodni.

1.2 A béren kívüli juttatás biztosítási rendjének meghatározása, felelősök kijelölése

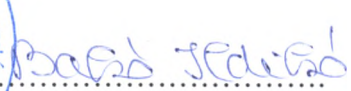
A nem utalványban nyújtott juttatások biztosítására vonatkozóan a jogosultságról, illetve a tényleges juttatásról kimutatást kell készíteni.

A kimutatás elkészítéséért, valamint a pénzügyi teljesítéséért az *1. mellékletben* meghatározott személy tartozik felelősséggel.

8 Záró rendelkezések

A szabályzat 2025. február 26. napján lép hatályba.

Kelt: Hajdúböszörmény, 2025. február 26.

p.h.
könyvtárigazgató